ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहिता क्रम पाठः

पञ्चम काण्डे, चतुर्थः प्रश्नः

Version Notes:

This is now the current Version 1.0 dated December 31, 2021

- 1. This replaces the earlier version 0.0 dated Nov 29, 2018.
- 2. We have listened to the Krama Paaraayanam telecast by TTD channel. The corrections found have been updated. The corrections found and reported till December 15, 2021 are also updated.
- 3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done whereever applicable.
- 4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st Version Number

0.0 dated November 29, 2018

Table of Contents

5 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः	4
5.4 पञ्चम काण्डे चतुर्थः प्रश्नः – इष्टकात्रयाभिधानं	4

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 5.4)

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

5 कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहिता क्रम पाठः

5.4 <u>पञ्चम काण्डे चतुर्थः प्रञ्नः – इष्टकात्रयाभिधानं</u>

TS 5.4.1.1 - Kramam देवासुराः सम्यंताः । देवासुरा इति देव – असुराः । सम्यंता आसन्न्। सम्यंता इति सम् – यत्ताः। आसन् ते। ते न। न वि। व्यंजयन्त । अजयन्त सः । स एताः । एता इन्द्रंः । इन्द्रंस्तनूः । तनूरपश्यत् । अपश्यत् ताः । ता उपं । उपाधत्त । अधत्त ताभिः । ताभिर् वै । वै सः । स तनुवम् । तनुविमिन्द्रियम् । इन्द्रियम् ँवीर्यम् । वीर्यमात्मन्न् । आत्मन्नधत्त । अधत्त ततः । ततो देवाः । देवा अभवन्न् । अभवन् परा । पराऽसुराः । असुरा यत् । यदिन्द्रतनूः । इन्द्रतनूरुपद्धाति । इन्द्रतनूरितीन्द्र – तनूः । उपद्धाति तनुवम् । उपद्यातीत्युप – द्याति । तनुवमेव । एव ताभिः । ताभिरिन्द्रियम् । इन्द्रियम् वीर्यम् । वीर्यम् यजमानः । यजमान आत्मन् ।

आत्मन् धते । धतेऽथो । अथो सेन्द्रम् । अथो इत्यथो । सेन्द्रमेव ।
सेन्द्रमिति स-इन्द्रम् । एवाग्निम् । अग्निल् सतनुम् । सतनुम् चिनुते ।
सतनुमिति स – तनुम् । चिनुते भवति । भवत्यात्मना । आत्मना परा ।
पराऽस्य । अस्य भ्रातृव्यः । भ्रातृव्यो भवति । 1 (50/57)

TS 5.4.1.2 - Kramam

भवति यज्ञः । यज्ञो देवेभ्यः । देवेभ्योऽपं । अपाक्रामत् । अक्रामत् तम् । तमवरुधम् । अवरुधम् न । अवरुधमित्यव – रुधम् । नाशक्नुवन्न् । अशुक्नुवन् ते । त एताः । एता यज्ञतनूः । यज्ञतनूरपञ्यन् । यज्ञतनूरिति यज्ञ-तनूः । अपञ्यन् ताः । ता उप । उपाद्धत । अद्धत ताभिः । ताभिर् वै । वै ते । ते यज्ञम् । यज्ञमव । अवारुन्थत । अरुन्थत यत् । यद् यज्ञतनूः । यज्ञतनूरुपदधाति । यज्ञतन्रिति यज्ञ – तनूः । उपदधाति यज्ञम् । उपद्यातीत्युप – द्याति । यज्ञमेव । एव ताभिः । ताभिर् यजमानः । यजमानोऽव । अव रुन्धे । रुन्धे त्रयस्त्रिण्शतम् । त्रयस्त्रिण्शतमुप । त्रयस्त्रिण्शतमिति त्रयः – त्रिण्शतम् । उप दधाति । दधाति त्रयस्त्रि एशत् । त्रयस्त्रि एशद् वै ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 5.4)

त्रयस्त्रि एशदिति त्रयः – त्रि एशत् । वै देवताः । देवता देवताः । देवता एव । एवाव । अवं रुन्धे । रुन्धेऽथों । अथो सात्मानम् । अथो इत्यर्थो । सात्मानमेव । सात्मानमिति स – आत्मानम् । एवाग्निम् । अग्नि स्तनुम् । सतनुम् चिनुते । सतनुमिति स – तनुम् । चिनुते सात्मा । सात्माऽमुष्मिन्न् । सात्मेति स – आत्मा । अमुष्मिन् लोके । लोके भवति । 2 (50/60) TS 5.4.1.3 - Kramam भवति यः । य एवम् । एवम् वैदं । वेद ज्योतिष्मतीः । ज्योतिष्मतीरुपं । उपं दधाति । दधाति ज्योतिः । ज्योतिरेव । एवास्मिन् । अस्मिन् दधाति । दधात्येताभिः । एताभिर् वै । वा अग्निः । अग्निश्चितः । चितो ज्वलित । ज्वलित ताभिः । ताभिरेव । एवैनम् । एन 🗸 सम् । समिन्धे । इन्ध उभयोः । उभयोरस्मै । अस्मै लोकयोः । लोकयोर् ज्योतिः । ज्योतिर् भवति । भवति नक्षत्रेष्टकाः । नक्षत्रेष्टका उपं । नक्षत्रेष्टका इति नक्षत्र – इष्टकाः । उपं दधाति । दधात्येतानि । एतानि वै । वै दिवः । दिवो ज्योती ्षि । ज्योती ्षि तानि । तान्येव । एवाव । अव रुन्थे ।

रुन्धे सुकृताम् । सुकृताम् वै । सुकृतामिति सु – कृताम् । वा एतानि । एतानि ज्योती एषि । ज्योती एषि यत् । यन् नक्षेत्राणि । नक्षत्राणि तानि । तान्येव । एवाप्नोति । आप्नोत्यथो । अथों अनूकाशम् । अथो इत्यथों । अनूकाशमेव । अनूकाशमित्यनु – काशम् । एवैतानि ()। एतानि ज्योती ्षि । 3 (50/54) ज्योती एषि कुरुते । कुरुते सुवर्गस्य । सुवर्गस्य लोकस्य । सुवर्गस्येति सुवः – गस्य । लोकस्यानुख्यात्यै । अनुख्यात्यै यत् । अनुख्यात्या इत्यनु – ख्यात्यै । यथ् स७स्पृष्टाः । स७स्पृष्टा उपदद्ध्यात् । स७स्पृष्टा इति सम् – स्पृष्टाः । उपदद्ध्याद् वृष्ट्यै । उपदद्ध्यादित्युप – दद्ध्यात् । वृष्ट्यै लोकम् । लोकमपि । अपि दद्ध्यात् । दुद्ध्यादवर्.षुकः । अवर्.षुकः पर्जन्यः । पर्जन्यः स्यात् । स्यादस ७ स्पृष्टाः । अस ७ स्पृष्टा उप । अस ७ स्पृष्टा इत्यसम् – स्पृष्टाः । उपं दधाति । दधाति वृष्ट्यै । वृष्ट्या एव । एव लोकम् । लोकम् करोति । करोति वर्.षुकः ।

```
वर्.षुकः पर्जन्यः । पर्जन्यो भवति । भवति पुरस्तात् ।
पुरस्तादन्याः । अन्याः प्रतीचीः । प्रतीचीरुपं । उपं दधाति ।
दधाति पश्चात् । पश्चादन्याः । अन्याः प्राचीः । प्राची स्तस्मात् ।
तस्मात् प्राचीनानि । प्राचीनानि च । च प्रतीचीनानि ।
प्रतीचीनानि च । च नक्षत्राणि । नक्षत्राण्या । आ वर्तन्ते ।
वर्तन्त इति वर्तन्ते ॥ ४ (४१/४६)
(भ्रातृव्यो - लोक - एवैतान्ये - कंचत्वारिएशच्च) (A1)
TS 5.4.2.1 - Kramam
ऋतव्या उप । उप दधाति । दधात्यृतूनाम् । ऋतूनाम् क्लृप्त्यै ।
क्लृप्त्यै द्वम्ह्रम् । द्वम्ह्रमुपं । द्वम्ह्रमिति द्वम् – द्वम् । उपं द्याति ।
॥ ॥ । । । । । । । । । । द्याति तस्मात् । तस्माद् द्वम्ह्रम् । द्वम्ह्रमृतवः । द्वम्ह्रमिति द्वम् – ह्वम् ।
ऋतवोऽधृता । अधृतेव । इव वै । वा एषा । एषा यत् । यन् मद्ध्यमा ।
मद्ध्यमा चितिः । चितिरन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षमिव । इव वै ।
वा एषा । एषा द्वन्द्वम् । द्वन्द्वमन्यासुं । द्वन्द्वमिति द्वम् – द्वम् ।
अन्यासु चितीषु । चितीषूप । उप दधाति । दधाति चतस्रः ।
चतस्रो मद्ध्ये । मद्ध्ये धृत्यै । धृत्या अन्तरुश्लेषणम् ।
```

अन्तरुरुलेषणम् ँवै । अन्तरुरुलेषणमित्यन्तः – रुलेषणम् । वा एताः । एताश्चितीनाम् । चितीनाम् यत् । यदृतव्याः । ऋतव्या यत् । यदूतव्याः । ऋतव्या उपद्याति । उपद्याति चितीनाम् । उपद्यातीत्यप – द्याति । चितीनाम् विधृत्यै । विधृत्या अवकाम् । विधृत्या इति वि – धृत्यै । अवकामनु । अनूप । उप दधाति । दधात्येषा । एषा वै । वा अग्नेः । अग्नेर् योनिः । योनिः सयोनिम् । सर्योनिमेव । सर्योनिमिति स – योनिम् । 5 (50/57) TS 5.4.2.2 - Kramam एवाग्निम् । अग्निम् चिनुते । चिनुत उवाच । उवाच ह । ह विश्वामित्रः । विश्वामित्रोऽदंत् । विश्वामित्र इति विश्व – मित्रः । अददित् । इथ् सः । स ब्रह्मणा । ब्रह्मणाऽन्नम् । अन्नम् ँयस्य । यस्यैताः । एता उपधीयान्तै । उपधीयान्तै यः । उपधीयान्ता इत्युप-धीयान्ते । य उ । उ च । चैनाः । एना एवम् । एवम् वैदत् । वेददिति । इति सम्वथ्सरः । सम्वथ्सरो वै । सम्वथ्सर इति सम् – वथ्सरः । वा एतम् । एतम् प्रतिष्ठायै । प्रतिष्ठायै नुदते ।

प्रतिष्ठाया इति प्रति – स्थायै । नुदते यः । योऽग्निम् । अग्निम् चित्वा । चित्वा न । न प्रतितिष्ठति । प्रतितिष्ठति पञ्च । प्रतितिष्ठतीति प्रति – तिष्ठति । पञ्च पूर्वाः । पूर्वाश्चितयः । चितयो भवन्ति । भवन्त्यथं । अथं षष्ठीम् । षष्ठीम् चितिम् । चितिम् चिनुते । चिनुते षट्। षड् वै। वा ऋतवः। ऋतवः सम्वथ्सरः। सम्वथ्सर ऋतुषु । सम्वथ्सर इति सम् – वथ्सरः । ऋतुष्वेव । एव सम्वथ्सरे । सम्वथ्सरे प्रति । सम्वथ्सर इति सम्-वथ्सरे । प्रति तिष्ठति । तिष्ठत्येताः । एता वै । वा अधिपत्नीः । 6 (50/57) TS 5.4.2.3 - Kramam अधिपत्नीर् नाम । अधिपत्नीरित्यधि – पत्नीः । नामेष्टकाः । इष्टका यस्य । यस्यैताः । एता उपधीयन्ते । उपधीयन्तेऽधिपतिः । उपधीयन्त इत्युप – धीयन्ते । अधिपतिरेव । अधिपतिरित्यधि – पतिः । एव समानानाम् । समानानाम् भवति । भवति यम् । यम् द्विष्यात् । द्विष्यात् तम् । तमुपद्धत् । उपद्धद् ध्यायेत् । उपद्धदित्युप–द्धत् । ध्यायेदेताभ्यः । एताभ्यं एव । एवैनम् । एनम् देवताभ्यः । देवताभ्य आ । आ वृश्चति । वृश्चति ताजक् । ताजगार्तिम् ।

आर्तिमा । आर्च्छति । ऋच्छत्यङ्गिरसः । अङ्गिरसः सुवर्गम् । सुवर्गम् लोकम् । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकम् यन्तः । यन्तो या । या यज्ञस्य । यज्ञस्य निष्कृतिः । निष्कृतिरासीत् । निष्कृतिरिति निः – कृतिः । आसीत् ताम् । तामृषिभ्यः । ऋषिभ्यः प्रति । ऋषिभ्य इत्यृषि-भ्यः । प्रत्यौहन् । औहन् तत् । तद्धिरण्यम् । हिरण्यमभवत् । अभवद् यत् । यद्धिरण्यशल्कैः । हिरण्यशल्कैः प्रोक्षति । हिरण्यशल्कैरिति हिरण्य – शल्कैः । प्रोक्षति यज्ञस्य । प्रोक्षतीति प्र – उक्षति । यज्ञस्य निष्कृत्यै । निष्कृत्या अथो । । निष्कृत्या इति निः – कृत्यै । अथो भेषजम् । अथो इत्यथो । भेषजमेव। एवास्मै। अस्मै करोति ()। करोत्यथो। ७ (50/61) TS 5.4.2.4 - Kramam अथो रूपेण । अथो इत्यथो । रूपेणैव । एवैनम् । एन 🗸 सम् । समर्द्धयति । अर्द्धयत्यथो । अथो हिरण्यज्योतिषा । अथो इत्यथो । हिरण्यज्योतिषैव । हिरण्यज्योतिषेति हिरण्य - ज्योतिषा । एव सुवर्गम् । सुवर्गम् ँलोकम् । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकमेति । एति साहस्रवता । साहस्रवता प्र ।

साहस्रवतेति साहस्र – वता । प्रोक्षति । उक्षति साहस्रः । साहस्रः प्रजापतिः । प्रजापतिः प्रजापतेः । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । प्रजापतेराप्त्यै । प्रजापतेरिति प्रजा-पतेः । आप्त्या हुमाः । हुमा में । मे अग्ने । अग्न इष्टकाः । इष्टका धेनवः । धेनवः सन्तु । सन्त्विति । इत्याह । आह धेनूः । धेनूरेव । एवैनाः । एनाः कुरुते । कुरुते ताः । ता एनम् । एनम् कामदुघाः । कामदुघा अमुत्र । कामदुघा इति काम – दुघाः । अमुत्रामुष्मिन् । अमुष्मिन् ँलोके । लोक उप । उप तिष्ठन्ते । तिष्ठन्त इति तिष्ठन्ते ॥ 8 (39/47) (सर्योनि – मेता वै – करोत्ये – कान्नचत्वारिङ्शच्च) (A2) TS 5.4.3.1 - Kramam रुद्रो वै । वा एषः । एष यत् । यदग्निः । अग्निः सः । स एतर्.हि । एतर्.हिं जातः । जातो यर्.हिं । यर्.हि सर्वः । सर्वश्चितः । चितः सः । स यथा । यथा वथ्सः । वथ्सो जातः । जातः स्तनम् । स्तनम् प्रेफ्सितं । प्रेफ्सत्येवम् । प्रेफ्सतीति प्र – ईफ्सितं । एवम् ँवै । वा एषः । एष एतर्.हिं । एतर्.हिं भागधेयम् । भागधेयम् प्र । भागधेयमिति भाग – धेयम् । प्रेफ्सति । ईफ्सति तस्मै ।

तस्मै यत् । यदाहुं तिम् । आहुं तिम् न । आहुं तिमित्या — हुतिम् ।

न जुहुयात् । जुहुयादद्ध्वर्युम् । अद्ध्वर्युम् च । च यजमानम् ।

यजमानम् च । च ध्यायेत् । ध्यायेच्छत्रुद्धियम् । शत्रुद्धियम्

जुहोति । शत्रुद्धियमिति शत — रुद्धीयम् । जुहोति भागधेयेन ।

भागधेयेनैव । भागधेयेनेति भाग-धेयेन । एवैनम् । एनण् शमयति ।

शमयति न । नार्तिम् । आर्तिमा । आर्च्छति । ऋच्छत्यद्ध्वर्युः ।

अद्ध्वर्युर् न । न यजमानः । यजमानो यत् । यद् ग्राम्याणाम् ।

ग्राम्याणाम् पश्रूनाम् । पश्रूनाम् पयसा । 9 (50/55)

TS 5.4.3.2 - Kramam

पयसा जुहुयात् । जहुयाद् ग्राम्यान् । ग्राम्यान् प्रशून् । प्रशूञ्छुचा ।
शुचाऽर्पयेत् । अर्पयेद् यत् । यदारण्यानाम् । आरण्यानामारण्यान् ।
आरण्यान् जर्तिलयवाग्वा । जर्तिलयवाग्वा वा । जर्तिलयवाग्वेति
जर्तिल – यवाग्वा । वा जुहुयात् । जुहुयाद् गवीधुकयवाग्वा ।
गवीधुकयवाग्वा वा । गवीधुकयवाग्वेति गवीधुक – यवाग्वा ।
गवीधुकयवाग्वा वा । ग्राम्यान् प्रशून् । प्रशून् हिनस्ति । हिनस्ति न ।
गार्ण्यान् । आरण्यानथो । अथो खलु । अथो इत्यथो । खल्वाहुः ।

आहरनाहृतिः । अनाहृतिर् वै । अनाहुतिरित्यना – हृतिः । वै जर्तिलाः । जर्तिलाश्च । च गवीधुकाः । गवीधुकाश्च । चेति । इत्यजक्षीरेण । अजक्षीरेण जुहोति । अजक्षीरेणेत्यज – क्षीरेण । जुहोत्याग्नेयी । आग्नेयी वै । वा एषा । एषा यत् । यदजा । अजाऽऽहुंत्या । आहुंत्यैव । आहुत्येत्या – हुत्या । एव जुंहोति । जुहोति न । न ग्राम्यान् । ग्राम्यान् पशून् । पशून्. हिनस्ति । हिनस्ति न । नारण्यान् । आरण्यानङ्गिरसः । अङ्गिरसः सुवर्गम् । सुवर्गम् लोकम् । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकम् यन्तः । यन्तोऽजायाम् । 10 (50/57)

TS 5.4.3.3 - Kramam

अजायाम् घर्मम् । घर्मम् प्र । प्रासिञ्चन्न् । असिञ्चन्थ् सा । सा शोचन्ती । शोचन्ती पर्णम् । पर्णम् परा । पराऽजिहीत । अजिहीत सः । सोंऽर्कः । अर्कोऽभवत् । अभवत् तत् । तदर्कस्यं । अर्कस्यार्कत्वम् । अर्कत्वमर्कपर्णेन । अर्कत्वमित्यर्क – त्वम् । अर्कपर्णेन जुहोति । अर्कपर्णेनेत्यर्क – पर्णेन । जुहोति सयोनित्वाय । सयोनित्वायोदङ् । सयोनित्वायेति सयोनि – त्वाय ।

उदङ् तिष्ठन् । तिष्ठन् जुहोति । जुहोत्येषा । एषा वै । वै रुद्रस्य । रुद्रस्य दिक् । दिख् स्वायाम् । स्वायामेव । एव दिशि । दिशि रुद्रम् । रुद्रम् निरवदयते । निरवदयते चरमायाम् । निरवदयत इति निः – अवदयते । चरमायामिष्टकायाम् । इष्टकायाम् जुहोति । जुहोत्यन्ततः । अन्तत एव । एव रुद्रम् । रुद्रम् निरवदयते । निरवदयते त्रेधाविभक्तम् । निरवदयत इति निः – अवदयते । त्रेधाविभक्तम् जुहोति । त्रेधाविभक्तमिति त्रेधा – विभक्तम् । जुहोति त्रयः । त्रयं इमे । इमे लोकाः । लोका इमान् । इमानेव । एव लोकान् । लोकान्थ् समावद्वीर्यान् । समावद्वीर्यान् करोति । समावद्वीर्यानिति समावत् – वीर्यान् । करोतीयति । इयत्यग्रे । अग्रे जुहोति । जुहोत्यथ । 11 (50/57) TS 5.4.3.4 - Kramam अथेयति । इयत्यथ । अथेयति । इयति त्रयः । त्रय इमे । इमे लोकाः । लोका एभ्यः । एभ्य एव । एवैनम् । एनम् ँलोकेभ्यः ।

लोकेभ्यः शमयति । शमयति तिस्रः । तिस्र उत्तराः । उत्तरा आहुतीः ।

```
उत्तरा इत्युत् – तराः । आहुतीर् जुहोति । आहुतीरित्या – हुतीः ।
जुहोति षट् । षट्थ् सम् । सम् पद्यन्ते । पद्यन्ते षट् । षड् वै ।
वा ऋतवः । ऋतवं ऋतुभिः । ऋतुभिरेव । ऋतुभिरित्यृतु – भिः ।
एवैनम् । एन ए रामयति । रामयति यत् । यदनुपरिक्रामम् ।
अनुपरिक्रामम् जुहुयात् । अनुपरिक्राममित्यनु – परिक्रामम् ।
जुहुयादन्तरवचारिणम् । अन्तरवचारिणं रुद्रम् ।
अन्तरवचारिणमित्यन्तः – अवचारिणम् । रुद्रम् कुर्यात् । कुर्यादथो ।
अथो खलुं । अथो इत्यथों । खल्वांहुः । आहुः कस्याम् ।
कस्याम् ँवा । वा उहं । अहं दिशि । दिशि रुद्रः । रुद्रः कस्याम् ।
कस्याम् वा । वेति । इत्यनुपरिक्रामम् । अनुपरिक्राममेव ।
अनुपरिक्राममित्यनु-परिक्रामम् । एव होतव्यम् । होतव्यमपरिवर्गम् ।
अपरिवर्गमेव । अपरिवर्गमित्यपरि – वर्गम् । एवैनम् ।
एन एन रामयति ( ) । शामयत्येताः । 12 (50/58)
TS 5.4.3.5 - Kramam
एता वै । वै देवताः । देवताः सुवर्ग्याः । सुवर्ग्या याः । सुवर्ग्या इति
सुवः – ग्याः । या उत्तमाः । उत्तमास्ताः । उत्तमा इत्युत् – तुमाः ।
```

ता यजमानम् । यजमानम् वाचयति । वाचयति ताभिः । ताभिरेव । एवैनम् । एन ए सुवर्गम् । सुवर्गम् ँलोकम् । सुवर्गमिति स्वः – गम् । लोकम् गमयति । गमयति यम् । यम् द्विष्यात् । द्विष्यात् तस्य । तस्य सञ्चरे । सञ्चरे पशूनाम् । सञ्चर इति सम् – चरे । पशूनाम् नि । न्यस्येत् । अस्येद् यः । यः प्रथमः । प्रथमः पशुः । पश्रमितिष्ठति । अभितिष्ठति सः । अभितिष्ठतीत्यभि – तिष्ठति । स आर्तिम् । आर्तिमा । आर्च्छति । ऋच्छतीत्यच्छति ॥ 13 (30/35) (पशूनाम् – यन्तो – अग्ने जुहोत्य – परिवर्गमेवैन 💸 शमयति – त्रि*्*शच्चे) (A3) TS 5.4.4.1 - Kramam अञ्मन्नूर्जम् । ऊर्जमिति । इति परि । परि षिञ्चति । सिञ्चति मार्जयति । मार्जयत्येव । एवैनम् । एनमथो । अथो तर्पयति । अथो इत्यथो । तर्पयत्येव । एव सः । स एनम् । एनम् तृप्तः । तृप्तोऽक्षुद्ध्यत् । अक्षुद्ध्यत्रशोचत्र् । अशोचत्रमुष्मित् । अमुष्मिन् ँलोके । लोक उप । उप तिष्ठते । तिष्ठते तृप्यति । तृप्यति प्रजया ।

TS 5.4.4.2 - Kramam

ऋच्छतु यम् । यम् द्विष्मः । द्विष्म इति । इत्याह । आह यम् । यमेव । एव द्वेष्टि । द्वेष्टि तम् । तमस्य । अस्य क्षुधा । क्षुधा च । च शुचा । शुचा च । चार्पयति । अर्पयति त्रिः । त्रिः परिषिञ्चन्न् । परिषिञ्चन् परि । परिषिञ्चन्निति परि – सिञ्चन्न् । पर्यति । एति त्रिवृत् । त्रिवृद् वै । त्रिवृद्दिति त्रि – वृत् । वा अग्निः । अग्निर् यावान् । यावानेव । एवाग्निः । अग्निस्तस्य । तस्य शुचम् । शुच्यं श्रामयति । शमयति त्रिः । त्रिः पुनः । पुनः परि । पर्यति ।

एति षट् । षट्थ् सम् । सम् पद्यन्ते । पद्यन्ते षट् । षड् वै । वा ऋतवः । ऋतवं ऋतुभिः । ऋतुभिरेव । ऋतुभिरित्यृतु – भिः । एवास्य । अस्य शुचम् । शुच 🗸 शमयति । शमयत्यपाम् । अपाम् वै । वा एतत् । एतत् पुष्पम् । पुष्पम् यत् । यद् वेतसः । वेतसोऽपाम् । अपा ए शरः । 15 (50/53) TS 5.4.4.3 - Kramam रारोऽवंकाः । अवका वेतसशाखया । वेतसशाखया च । वेतसशाखयेति वेतस – शाखया । चावकाभिः । अवकाभिश्च । च वि । वि कर्.षति । कर्.षत्यापः । आपो वै । वै शान्ताः । शान्ताः शान्ताभिः । शान्ताभिरेव । एवास्य । अस्य शुचम् । शुचं शमयति । शमयति यः । यो वै । वा अग्निम् । अग्निम् चितम् । चितम् प्रथमः । प्रथमः पशुः । पशुरधिक्रामति । अधिक्रामतीश्वरः । अधिक्रामतीत्यधि – क्रामति । ईश्वरो वै । वै तम् । त ्रज्ञा । ज्ञाचा प्रदहः । प्रदहों मण्डू केंन । प्रदह इति प्र – दहः । मण्डूकेन वि । वि कर्.षति । कर्.षत्येषः । एष वै । वै पंशूनाम् । पशूनामनुपजीवनीयः । अनुपजीवनीयो न ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 5.4)

अनुपजीवनीय इत्यनुप-जीवनीयः । न वै । वा एषः । एष ग्राम्येषु । ग्राम्येषु पशुषु । पशुषु हितः । हितो न । नारण्येषु । आरण्येषु तम् । तमेव । एव शुचा । शुचाऽर्पयति । अर्पयत्यष्टाभिः । अष्टाभिर् वि । वि कर्.षति । कर्.षत्यष्टाक्षरा । 16 (50/54) TS 5.4.4.4 - Kramam अष्टाक्षरा गायत्री । अष्टाक्षरेत्यष्टा – अक्षरा । गायत्री गायत्रः । गायत्रों ऽग्निः । अग्निर् यावान् । यावानेव । एवाग्निः । अग्निस्तस्य । तस्य शुचम् । शुचं रामयति । शमयति पावकवतीभिः । पावकवतीभिरन्नम् । पावकवतीभिरिति पावक – वतीभिः । अन्नम् ँवै । वै पावकः । पावकोऽन्नेन । अन्नेनैव । एवास्य । अस्य शुचम् । शुच ं शमयति । शमयति मृत्युः । मृत्युर् वै । वा एषः । एष यत् । यदग्निः । अग्निर् ब्रह्मणः । ब्रह्मण एतत् । एतद् रूपम् । रूपम् "यत् । यत् कृष्णाजिनम् । कृष्णाजिनम् कार्.ष्णी । कृष्णाजिनमिति कृष्ण – अजिनम् । कार्.ष्णी उपानहौं । कार्.ष्णी इति कार्.ष्णीं । उपानहावुपं । उप मुञ्चते । मुञ्चते ब्रह्मणा । ब्रह्मणैव । एव मृत्योः । मृत्योरन्तः । अन्तर् धते ।

धत्तेऽन्तः । अन्तर् मृत्योः । मृत्योर् धत्ते । धत्तेऽन्तः । अन्तरन्नाद्यात् । अन्नाद्यादिति । अन्नाद्यादित्यन्न – अद्यात् । इत्याहुः । आहुरन्याम् । । ॥ अन्यामुपमुञ्चते । उपमुञ्चते ऽन्याम् । उपमुञ्चत इत्युप – मुञ्चते । अन्याम् न । नान्तः ( ) । अन्तरेव । 17 (50/56) TS 5.4.4.5 - Kramam एव मृत्योः । मृत्योर् धत्ते । धत्तेऽव । अवान्नाद्यम् । अन्नाद्य ् रुन्धे । अन्नाद्यमित्यंत्र – अद्यम् । रुन्धे नमः । नमस्ते । ते हरसे । हरसे शोचिषे । शोचिष इति । इत्याह । आह नमस्कृत्य । नमस्कृत्य हि । नमस्कृत्येति नमः – कृत्य । हि वसीया ्सम् । वसीया एसमुपचरन्ति । उपचरन्त्यन्यम् । उपचरन्तीत्युप – चरन्ति । अन्यम् ते । ते अस्मत् । अस्मत् तपन्तु । तपन्तु हेतयः । हेतय इति । इत्याह । आह यम् । यमेव । एव द्वेष्टि । द्वेष्टि तम् । तमस्य । अस्य शुचा । शुचाऽर्पयति । अर्पयति पावकः । पावको अस्मभ्यम् । अस्मभ्यं रिवः । अस्मभ्यमित्यस्म – भ्यम् । शिवो भव । भवेति । इत्याह । आहान्नम् । अन्नम् ँवै । वै पावकः ।

पावकोऽन्नम् । अन्नमेव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धे द्वाभ्याम् । द्वाभ्यामधि । अधि क्रामति । क्रामति प्रतिष्ठित्यै । प्रतिष्ठित्या अपस्यवतीभ्याम् । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । अपस्यवतीभ्या ए शान्त्यै । अपस्यवतीभ्यामित्यपस्य – वतीभ्याम् । शान्त्या इति शान्त्यै ॥ **18** (**49/55**) (शु – ग्वेतसो ऽपा – मष्टाभिर्वि कर्.षति – नान्त – रेकान्नपञ्चाशच्च) (A4) TS 5.4.5.1 - Kramam नृषदे वट् । नृषद इति नृ – सदे । वडिति । इति व्याघारयति । व्याघारयति पङ्कत्या । व्याघारयतीति वि – आघारयति । पङ्क्त्याऽऽहुंत्या । आहुंत्या यज्ञमुखम् । आहुत्येत्या – हुत्या । यज्ञमुखमा । यज्ञमुखमिति यज्ञ-मुखम् । आ रभते । रभतेऽक्ष्णया । अक्ष्णया व्याघारयति । व्याघारयति तस्मात् । व्याघारयतीति वि–आघारयति । तस्मादक्ष्णया । अक्ष्णया पञ्चावः । पञ्चावोऽङ्गानि । अङ्गानि प्र । प्र हंरन्ति । हरन्ति प्रतिष्ठित्यै । प्रतिष्ठित्यै यत् । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । यद् वषट्कुर्यात् ।

वषट्कुर्याद् यातयामा । वषट्कुर्यादिति वषट्कुर्यात् । यातयामाऽस्य । यातयामेति यात – यामा । अस्य वषट्कारः । वषट्कारः स्यात् । वषट्कार इति वषट्-कारः । स्याद् यत् । यन् न । न वषट्कुर्यात् । वषट्कुर्याद् रक्षा एसि । वषट्कुर्यादिति वषट् – कुर्यात् । रक्षा एसि यज्ञम् । यज्ञ ए हन्युः । हन्युर् वट् । वडिति । इत्याह । आह परोक्षम् । परोक्षमेव । परोक्षमिति परः – अक्षम् । एव वषट् । वषट् करोति । करोति न । नास्य । अस्य यातयामा । यातयामा वषट्कारः । यातयामेति यात – यामा । वषट्कारो भवति । वषट्कार इति वषट् – कारः । भवति न । न यज्ञम् । यज्ञ एसा एसि । रक्षा एसि घनित । घनित हुतादः । हुतादो वै । हुताद इति हुत – अदः । वा अन्ये । अन्ये देवाः । देवा अहुतादः । 19 (50/64)

TS 5.4.5.2 - Kramam

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 5.4)

इति दद्ध्ना । दद्ध्ना मधुमिश्रेण । मधुमिश्रेणाव । मधुमिश्रेणेति मधु – मिश्रेण । अवोक्षिति । उक्षिति हुतादः । हुतादश्च । हुताद इति हुत – अदः । चैव । एव देवान् । देवानहुतादः । अहुतादश्च । अहुताद इत्यहुत – अदः । च यजमानः । यजमानः प्रीणाति । प्रीणाति ते । ते यजमानम् । यजमानम् प्रीणन्ति । प्रीणन्ति दद्ध्ना । दद्ध्नैव । एव हुतादः । हुतादः प्रीणाति । हुताद इति हुत – अदः । प्रीणाति मधुषा । मधुषाऽहुतादः । अहुतादो ग्राम्यम् । अहुताद इत्यंहुत – अदः । ग्राम्यम् वै । वा एतत् । एतदन्नम् । अन्नम् यत् । यद् दिधं । दद्ध्यारण्यम् । आरण्यम् मधुं । मधु यत् । यद् दद्ध्ना । दद्ध्ना मधुमिश्रेण । मधुमिश्रेणावोक्षति । मधुमिश्रेणेति मधु – मिश्रेण । अवोक्षंत्युभयस्य । अवोक्षतीत्यव – उक्षंति । उभयस्यावरुद्ध्यै । अवरुद्ध्यै ग्रुमुष्टिना । अवरुद्ध्या इत्यवं – रुद्ध्यै । ग्रुमुष्टिनाऽवं । अवोक्षिति । उक्षिति प्राजापत्यः । प्राजापत्यो वै । प्राजापत्य इति प्राजा – पत्यः । 20 (50/61)

TS 5.4.5.3 - Kramam वै गुमुष्टिः । गुमुष्टिः संयोनित्वायं । सयोनित्वायं द्वाभ्याम् । सयोनित्वायेति सयोनि – त्वाय । द्वाभ्याम् प्रतिष्ठित्यै । प्रतिष्ठित्या अनुपरिचारम् । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । अनुपरिचारमव । अनुपरिचारमित्यनु – परिचारम् । अवीक्षति । उक्षत्यपरिवर्गम् । अपरिवर्गमेव । अपरिवर्गमित्यपरि – वर्गम् । एवैनान् । एनान् प्रीणाति । प्रीणाति वि । वि वै । वा एषः । एष प्राणैः । प्राणैः प्रजया । प्राणैरिति प्र – अनैः । प्रजया पशुभिः । प्रजयेति प्र - जया । पशुभिर्. ऋद्ध्यते । पशुभिरिति पशु - भिः । ऋद्ध्यते यः । योऽग्निम् । अग्निम् चिन्वन्न् । चिन्वन्नधिक्रामित । अधिक्रामित प्राणदाः । अधिक्रामतीत्यधि – क्रामित । प्राणदा अपानदाः । प्राणदा इति प्राण – दाः । अपानदा इति । अपानदा इत्यपान – दाः । इत्याह । आह प्राणान् । प्राणानेव । प्राणानिति प्र – अनान् । एवात्मन्न् । आत्मन् धत्ते । धत्ते वर्चोदाः । वर्चोदा वरिवोदाः । वर्चोदा इति वर्चः – दाः । वरिवोदा इति । वरिवोदा इति वरिवः – दाः । इत्याह । आह प्रजा । प्रजा वै ।

प्रजेति प्र – जा । वै वर्चः । वर्चः पश्वः । पश्वो वरिवः । वरिवः प्रजाम् । प्रजामेव । प्रजामिति प्र – जाम् । एव पशून् । पशूनात्मन् । आत्मन् धत्ते । धत्त इन्द्रः । इन्द्रो वृत्रम् । वृत्रमहन्न् । अहन् तम् । तम् वृत्रः । वृत्रो हतः । 21 (50/65) TS 5.4.5.4 - Kramam हतः षोडराभिः । षोडराभिर् भोगैः । षोडराभिरिति षोडरा – भिः । भोगैरसिनात् । असिनाथ् सः । स एताम् । एतामग्नये । अग्नयेऽनीकवते । अनीकवत आहुं तिम् । अनीकवत इत्यनीक-वते । आहुं तिमपश्यत् । आहुं तिमित्या – हु तिम् । अपश्यत् ताम् । तामजुहोत् । अजुहोत् तस्य । तस्याग्निः । अग्निरनीकवान् । अनीकवान्थ् स्वेन । अनीकवानित्यनीक – वान् । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेन प्रीतः । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । प्रीतः षोडशधा । षोडराधा वृत्रस्य । षोडराधेति षोडरा – धा । वृत्रस्य भोगान् । भोगानि । अप्यदहत् । अदहद् वैश्वकर्मणेन । वैश्वकर्मणेन पाप्मनः । वैश्वकर्मणेनेति वैश्व – कर्मणेन । पाप्मनो निः । निरमुच्यत । अमुच्यत यत् । यदग्नये । अग्नयेऽनीकवते । अनीकवत आहुं तिम् ।

अनीकवत इत्यनीक – वते । आहुतिम् जुहोति । आहुतिमित्या – हुतिम् । जुहोत्यग्निः । अग्निरेव । एवास्य । अस्यानीकवान् । अनीकवान्थ् स्वेनं । अनीकवानित्यनीक-वान् । स्वेन भागधेयेन । भागधेयेन प्रीतः । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । प्रीतः पाप्मानम् । पाप्मानमपि । अपि दहति । दहति वैश्वकर्मणेन । वैश्वकर्मणेन पाप्मनः । वैश्वकर्मणेनेति वैश्व-कर्मणेन । पाप्मनो निः । निर् मुच्यते । मुच्यते यम् । यम् कामयेत । कामयेत चिरम् । चिरम पाप्पनः ( ) । पाप्पनो निः । 22 (50/62) TS 5.4.5.5 - Kramam निर् मुच्येत । मुच्येतेति । इत्येकैकम् । एकैकम् तस्य । एकैकमित्येकम्–एकम् । तस्य जहुयात् । जुहुयाच्चिरम् । चिरमेव । एव पाप्मनः । पाप्मनो निः । निर् मुच्यते । मुच्यते यम् । यम् कामयेत । कामयेत ताजक् । ताजक् पाप्मनः । पाप्मनो निः । निर् मुच्यत । मुच्यतेति । इति सर्वाणि । सर्वाणि तस्य । तस्यानुद्रत्यं । अनुद्रत्यं जुहुयात् । अनुद्रत्येत्यनु – द्रत्यं । जुहुयात् ताजक् । ताजगेव । एव पाप्मनः । पाप्मनो निः ।

निर् मुच्यते । मुच्यतेऽथौ । अथो खलु । अथो इत्यथौ । खलु नाना । नानैव । एव सूक्ताभ्याम् । सूक्ताभ्याम् जुहोति । सूक्ताभ्यामिति सु – उक्ताभ्याम् । जुहोति नाना । नानैव । एव सूक्तयोः । सूक्तयोर् वीर्यम् । सूक्तयोरिति सु – उक्तयोः । वीर्यम् दधाति । दधात्यथो । अथो प्रतिष्ठित्यै । अथो इत्यथो । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै ॥ 23 (40/46) *(देवाः – प्राजापत्यो* - वृत्र - श्चिरम् पाप्मनं - श्चत्वारि*्*शच्च) (A5) TS 5.4.6.1 - Kramam उदेनम् । एनमुत्तराम् । उत्तराम् नय । उत्तरामित्युत् – तराम् । नयेति । इति समिधः । समिध आ । समिध इति सम् – इधः । ा । । । । । । अ। द्याति । द्याति यथा । यथा जनम् । जनम् "यते । यतेऽवसम् । अवसम् करोति । करोति तादृक् । तादृगेव । एव तत् । तत् तिस्रः । तिस्र आ । आ दंधाति । दंधाति त्रिवृत् । त्रिवृद् वै । त्रिवृदिति त्रि – वृत् । वा अग्निः । अग्निर् यावान् । यावानेव । एवाग्निः । अग्निस्तस्मै । तस्मै भागधेयम् । भागधेयम् करोति ।

भागधेयमिति भाग – धेयम् । करोत्यौदुम्बरीः । औदुम्बरीर् भवन्ति । भवन्त्यूर्क् । ऊर्ग् वै । वा उदुम्बरः । उदुम्बर ऊर्जम् । ऊर्जमेव । एवास्मै । अस्मा अपि । अपि दधाति । दधात्युत् । उदुं । उ त्वा । त्वा विश्वे । विश्वे देवाः । देवा इति । इत्याह । आह प्राणाः । प्राणा वै । प्राणा इति प्र – अनाः । वै विश्वे । विश्वे देवाः । देवाः प्राणैः । प्राणैरेव । प्राणैरितिं प्र – अनैः । 24 (50/56) TS 5.4.6.2 - Kramam एवैनम् । एनमुत् । उद् यच्छते । यच्छतेऽग्ने । अग्ने भरन्तु । भरन्तु चितिभिः । चितिभिरिति । चितिभिरिति चिति – भिः । इत्याह । आह यस्मै । यस्मा एव । एवैनम् । एनम् चित्ताय । चित्तायोद्यच्छते । उद्यच्छते तेन । उद्यच्छत इत्युत् – यच्छते । तेनैव । एवैनम् । एन 🗸 सम् । समर्द्धयति । अर्द्धयति पञ्च । पञ्च दिशः । दिशो दैवीः । दैवीर् यज्ञम् । यज्ञमवन्तु । अवन्तु देवीः । देवीरिति । इत्याह । आह दिशः । दिशो हि । होषः । एषोऽनु । अनु प्रच्यवते । प्रच्यवतेऽपं । प्रच्यवत इति प्र – च्यवते । अपामतिम् । अमितिम् दुर्मतिम् । दुर्मतिम् बाधमानाः । दुर्मतिमिति दुः – मतिम् ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 5.4)

बाधमाना इति । इत्याह । आह रक्षसाम् । रक्षसामपहत्यै । अपहत्यै रायः । अपहत्या इत्यपं – हत्यै । रायस्पोषं । पोषं यज्ञपतिम् । यज्ञपतिमाभजन्तीः । यज्ञपतिमिति यज्ञ – पतिम् । आभजन्तीरिति । आभजन्तीरित्या – भजन्तीः । इत्याह । आह पशवः । पशवो वै । वै रायः । रायस्पोषः । पोषः पशून् । 25 (50/57) TS 5.4.6.3 - Kramam पशूनेव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धे षड्भिः । षड्भिर्. हरित । षड्भिरिति षट् - भिः । हरित षट् । षड् वै । वा ऋतवः । ऋतव ऋतुभिः । ऋतुभिरेव । ऋतुभिरित्यृतु-भिः । एवैनम् । एन ए हरति । हरति हे । हे परिगृह्यवती । हे इति हे । परिगृह्यवती भवतः । परिगृह्यवती इति परिगृह्यं – वती । भवतो रक्षसाम् । रक्षसामपहत्यै । । । । । । । । अपहत्या इत्यप – हत्यै । सूर्यरिंगर्. हरिकेशः । सूर्यरिश्मरिति सूर्य – रिश्मः । हरिकेशः पुरस्तात् । हरिकेश इति हरि – केशः । पुरस्तादिति । इत्याह । आह प्रसूत्यै । प्रसृत्यै ततः । प्रसूत्या इति प्र – सूत्यै । ततः पावकाः । पावका आशिषः । आशिषो नः । आशिष इत्या – शिषः ।

नो जुषन्ताम् । जुषन्तामिति । इत्याह । आहान्नम् । अन्नम् वै । वै पावकः । पावकोऽन्नम् । अन्नमेव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धे देवासुराः । देवासुराः सम्यंताः । देवसुरा इति देव – असुराः । सम्यता आसन् । सम्यता इति सम् – यताः । आसन् ते । ते देवाः । देवा एतत् । एतदप्रतिरथम् । अप्रतिरथमपञ्यन् । अप्रतिरथमित्यप्रति – रथम् । अपञ्यन् तेन । तेन वै । वै ते । तेऽप्रति । अप्रत्यसुरान् । 26 (50/62) TS 5.4.6.4 - Kramam असुरानजयन्न् । अजयन् तत् । तदप्रतिरथस्य । अप्रतिरथस्याप्रतिरथत्वम् । अप्रतिरथस्येत्यप्रति – रथस्य । अप्रतिरथत्वम् "यत् । अप्रतिरथत्वमित्यप्रतिरथ – त्वम् । यदप्रतिरथम् । अप्रतिरथम् द्वितीयः । अप्रतिरथमित्यप्रति – रथम् । अप्रत्येव । एव तेन । तेन यजमानः । यजमानो भ्रातृव्यान् । भातृव्यान् जयति । जयत्यथो । अथो अनिभिजितम् । अथो इत्यथो । अनभिजितमेव । अनभिजितमित्यनभि – जितम् । एवाभि ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 5.4)

अभि जयति । जयति दशर्चम् । दशर्चम् भवति । दशर्चमिति दश – ऋचम् । भवति दशाक्षरा । दशाक्षरा विराट् । दशाक्षरेति वश – अक्षरा । विराड़ विराजा । विराडिति वि – राट् । विराजेमौ । । विराजेति वि–राजा । इमौ लोकौ । लोकौ विधृतौ । विधृतावनयोः । विधृताविति वि – धृतौ । अनयोर् लोकयोः । लोकयोर् विधृत्यै । विधृत्या अथो । विधृत्या इति वि – धृत्यै । अथो दशाक्षरा । अथो इत्यथो । दशाक्षरा विराट् । दशाक्षरेति दशं – अक्षरा । विराडन्नम् । विराडिति वि – राट् । अन्नम् विराट् । विराड् विराजि । विराडिति वि – राट् । विराज्येव । विराजीति वि–राजि । एवान्नाद्ये । अन्नाद्ये प्रति । अन्नाद्य इत्यंन्न – अद्ये । प्रति तिष्ठति । तिष्ठत्यसंत् । असंदिव । इव वै । वा अन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षमन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षमिव । इवाग्नीद्धम् । आग्नीद्धमाग्नीद्धे । आग्नीद्धमित्याग्नि – इद्धम् । आग्नीद्धेऽञ्मानम् । आग्नीद्ध इत्याग्नि – इद्धे । 27 (50/70)

TS 5.4.6.5 - Kramam अञ्मानम् नि । नि दंधाति । दंधाति सत्त्वायं । सत्त्वायं द्वाभ्याम् । सत्त्वायेति सत् – त्वाय । द्वाभ्याम् प्रतिष्ठित्यै । प्रतिष्ठित्यै विमानः । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । विमानं एषः । विमान इति वि–मानः । एष दिवः । दिवो मद्ध्ये । मद्ध्य आस्ते । आस्त इति । इत्याह । आह वि । व्येव । एवैतया । एतया मिमीते । मिमीते मद्ध्ये । मद्ध्ये दिवः । दिवो निहितः । निहितः पृठिञः । निहित इति नि – हितः । पृठिञरञ्मा । अञ्मेति । इत्याह । आहान्नम् । अन्नम् वै । वै पृश्चि । पृश्च्यन्नम् । अन्नमेव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धे चतसृभिः । चतसृभिरा । चतसृभिरितं चतसृ – भिः । आ पुच्छात् । पुच्छादेति । एति चत्वारि । चत्वारि छन्दा ्सि । छन्दा एंसि छन्दों भिः । छन्दों भिरेव । छन्दों भिरिति छन्दः – भिः । इत्याह । आह वृद्धिम् । वृद्धिमेव । एवोपावर्तते । उपावर्तते वाजानाम् । उपावर्तत इत्युप – आवर्तते ।

वाजाना ् सत्पतिम् । सत्पतिम् पतिम् । सत्पतिमिति सत् – पतिम् । पतिमिति । 28 (50/58)

TS 5.4.6.6 - Kramam

इत्याह । आहान्नम् । अन्नम् ँवै । वै वाजः । वाजोऽन्नम् । अन्नमेव । एवाव । अव रुन्थे । रुन्थे सुम्नहूः । सुम्नहूर् युज्ञः । सुम्नहूरिति सुम्न – हूः । यज्ञो देवान् । देवा ए आ । आ च । च वक्षत् । वक्षदिति । इत्याह । आह प्रजा । प्रजा वै । प्रजेति प्र – जा । वै पशवः । पशवः सुम्नम् । सुम्नम् प्रजाम् । प्रजामेव । प्रजामिति प्र – जाम् । एव पुशून् । पुशूनात्मन्न् । आत्मन् धत्ते । धत्ते यक्षत् । यक्षदिग्नः । अग्निर् देवः । देवो देवान् । देवा 🗸 आ । आ च । च वक्षत् । वक्षदिति । इत्याह । आह स्वगाकृत्यै । स्वगाकृत्यै वाजस्य । स्वगाकृत्या इति स्वगा – कृत्यै । वाजस्य मा । मा प्रसवेन । प्रसवेनोंद्ग्राभेण । प्रसवेनेति प्र – सवेन । उद्ग्राभेणोत् । उद्ग्राभेणेत्युत् – ग्राभेण । उदग्रभीत् । अग्रभीदिति । इत्याह । आहासौ । असौ वै । वा आदित्यः । आदित्य उद्यन् । उद्यनुद्ग्राभः । उद्यनित्युत् – यन् । उद्ग्राभ एषः ()।

उद्ग्राभ इत्युत् – ग्राभः । एष निम्रोचन् । निम्रोचन् निग्राभः । निम्रोचितितं नि – म्रोचत्रं । निग्राभो ब्रह्मणा । निग्राभ इति नि – ग्राभः । ब्रह्मणैव । एवात्मानम् । आत्मानमुद्गृह्णाति । उद्गृह्णाति ब्रह्मणा । उद्गृह्णातीत्युत् – गृह्णाति । ब्रह्मणा भ्रातृव्यम् । भ्रातृव्यम् नि । नि गृह्णाति । गृह्णातीति गृह्णाति ॥ **29** (**60/71**) (प्राणै:-पोषो-प्रत्या-ग्नीब्हे-पति-मेष-दशं च) (A6) TS 5.4.7.1 - Kramam प्राचीमनु । अनु प्रदिशम् । प्रदिशम् प्र । प्रदिशमिति प्र – दिशम् । प्रेहि । इहि विद्वान् । विद्वानिति । इत्याह । आह देवलोकम् । देवलोकमेव । देवलोकमिति देव – लोकम् । एवैतया । एतयोपावर्तते । उपावर्तते क्रमद्ध्वम् । उपावर्तत इत्युप – आवर्तते । क्रमद्ध्वमग्निना । अग्निना नाकम् । नाकमिति । इत्याह । आहेमान् । इमानेव । एवैतया । एतया लोकान् । लोकान् क्रमते । क्रमते पृथिव्याः । पृथिव्या अहम् । अहमुत् । उदन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षमा । आऽरुहम् । अरुहमिति । इत्याह । आहेमान् । इमानेव । एवैतया । एतया लोकान् । लोकान्थ् समारोहित ।

समारोहित सुवः । समारोहितीति सम् – आरोहित । सुवर्यन्तः । यन्तो न । नापं । अपेक्षन्ते । ईक्षन्त इति । इत्याह । आह सुवर्गम् । सुवर्गमेव । सुवर्गमिति सुवः – गम् । एवैतया । एतया लोकम् । लोकमेति । एत्यग्ने । अग्ने प्र । प्रेहिं । इहि प्रथमः । 30 (50/55) TS 5.4.7.2 - Kramam प्रथमो देवयताम् । देवयतामिति । देवयतामिति देव – यताम् । इत्याह । आहोभयेषु । उभयेष्वेव । एवैतया । एतया देवमनुष्येषु । देवमनुष्येषु चक्षुः । देवमनुष्येष्वितं देव-मनुष्येषु । चक्षुर् दधाति । दधाति पञ्चिभः । पञ्चिभरिधं । पञ्चिभरितं पञ्च – भिः । अधि क्रामति । क्रामति पाङ्कः । पाङ्को यज्ञः । यज्ञो यावान् । यावानेव । एव यज्ञः । यज्ञस्तेन । तेन सह । सह सुवर्गम् । सुवर्गम् ँलोकम् । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकमेति । एति नक्तोषासा । नक्तोषासेति । इति पुरोनुवाक्याम् । पुरोनुवाक्यामनु । पुरोनुवाक्यामिति पुरः – अनुवाक्याम् । अन्वाह । आह प्रत्यै । प्रत्या अग्ने । अग्ने सहस्राक्ष । सहस्राक्षेति । सहस्राक्षेति सहस्र – अक्ष । इत्याह । आह साहस्रः ।

साहस्रः प्रजापितः । प्रजापितः प्रजापितः । प्रजापितिरितं

प्रजा – पितः । प्रजापितेराप्त्ये । प्रजापितेरिति प्रजा – पतेः । आप्त्यै

तस्मै । तस्मै ते । ते विधेम । विधेम वाजाय । वाजाय स्वाहा ।

स्वाहेति । इत्याह । आहान्नम् । अन्नम् वै । वै वाजः । वाजोऽन्नम् ।

अन्नमेव । एवाव । अव रुन्थे । 31 (50/58)

TS 5.4.7.3 - Kramam

रुन्धे दद्ध्नः । दद्ध्नः पूर्णाम् । पूर्णामौदुम्बरीम् । औदुम्बरी ७ स्वयमातृण्णायाम् । स्वयमातृण्णायाम् जुहोति । स्वयमातृण्णायामिति स्वयम्-आतृण्णायाम् । जुहोत्यूर्क् । ऊर्ग् वै । वै दिधे । दद्ध्यूर्क् । ऊर्गुदुम्बरः । उदुम्बरोऽसौ । असौ स्वयमातृण्णा । स्वयमातृण्णाऽमुष्याम् । स्वयमातृण्णेति स्वयम् – आतृण्णा । अमुष्यामेव । एवोर्जम् । ऊर्जम् दधाति । दधाति तस्मात् । तस्मादमुतः । अमुतोऽर्वाचीम् । अर्वाचीमूर्जम् । ऊर्जमुपं । उपं जीवामः । जीवामस्तिसृभिः । तिसृभिः सादयति । तिसृभिरिति तिसृ – भिः । सादयति त्रिवृत् । त्रिवृद् वै । त्रिवृदिति त्रि – वृत् । वा अग्निः । अग्निर् यावान् । यावानेव । एवाग्निः । अग्निस्तम् ।

तम् प्रतिष्ठाम् । प्रतिष्ठाम् गमयित । प्रतिष्ठामिति प्रति – स्थाम् ।

गमयित प्रेब्दः । प्रेब्द्रो अग्ने । प्रेब्द्र इति प्र – इब्दः । अग्ने दीदिहि ।

दीदिहि पुरः । पुरो नः । न इति । इत्यौदुम्बरीम् । औदुम्बरीमा ।

आ दधाति । दधात्येषा । एषा वै । वै सूर्मी । सूर्मी कर्णकावती ।

कर्णकावत्येतया । कर्णकावतीति कर्णक – वती । एतया ह । ह स्म ।

सम वै । 32 (50/57)

TS 5.4.7.4 - Kramam

वै देवाः । देवा असंराणाम् । असंराणाण् शततर् हान् ।

श्वाततर् हाण्स्तृण्हन्ति । शततर् हानिति शत – तर् हान् । तृण्हन्ति

यत् । यदेतया । एतया समिधम् । समिधमादधाति । समिधमिति

सम् – इधम् । आदधाति वज्रम् । आदधातीत्या – दधाति ।

वज्रमेव । एवैतत् । एतच्छत्तन्नीम् । शत्निम् यजमानः ।

श्वातन्ति शत – न्याम् । यजमानो भ्रातृत्याय । भ्रातृत्याय प्र ।

प्र हरति । हरति स्तृत्यै । स्तृत्या अछम्बट्कारम् । अछम्बट्कारम्

परमे जन्मन्त् । जन्मन्नग्ने । अग्न इति । इति वैकङ्कतीम् ।

वैकङ्कतीमा । आ दधाति । दधाति भाः । भा एव । एवाव । अव एक्से । रून्धे ताम् । ताण् सिवतुः । सिवतुर् वरेण्यस्य । वरेण्यस्य चित्राम् । चित्रामिति । इति रामीमयीम् । रामीमयीण् राान्त्ये । रामीमयीमिति रामी – मयीम् । राान्त्या अग्निः । अग्निर् वा । वा ह । ह वै । वा अग्निचितम् । अग्निचितम् दुहे । अग्निचितमित्यग्नि – चितम् । दुहेऽग्निचित् । अग्निचिद् वा । अग्निचिदित्यग्नि – चित् । वाऽग्निम् । अग्निम् दुहे । दुहे ताम् । ताण् सिवतुः । 33 (50/58)

TS 5.4.7.5 - Kramam

स्वितुर् वरेण्यस्य । वरेण्यस्य चित्राम् । चित्रामिति । इत्याह ।

आहैषः । एष वै । वा अग्नेः । अग्नेर् दोहः । दोहस्तम् । तमस्य ।

अस्य कण्वः । कण्व एव । एव श्रायसः । श्रायसोऽवेत् ।

अवेत् तेन । तेन ह । ह स्म । स्मैनम् । एनण् सः । स दुहे ।

दुहे यत् । यदेतया । एतया स्मिधम् । स्मिधमादधाति । स्मिधमिति

सम् – इधम् । आदधात्यग्निचित् । आदधातीत्या – दधाति ।

अग्निचिदेव । अग्निचिदित्यग्नि – चित् । एव तत् । तद्ग्निम् ।

अग्निम् दुहे । दुहे सप्त । सप्त ते । ते अग्ने । अग्ने समिधः । समिधः सप्त । समिध इति सम् – इधः । सप्त जिह्वाः । जिह्वा इति । इत्याह । आह सप्त । सप्तैव । एवास्य । अस्य साप्तानि । साप्तानि प्रीणाति । प्रीणाति पूर्णया । पूर्णया जुहोति । जुहोति पूर्णः । पूर्ण इव । इव हि । हि प्रजापतिः । प्रजापतिः प्रजापतेः । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । प्रजापतेराप्त्यै । प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । **34** (**50/56**) TS 5.4.7.6 - Kramam आप्त्यै न्यूनया । न्यूनया जुहोति । न्यूनयेति नि – ऊनया । जुहोति न्यूनात् । न्यूनाद्धि । न्यूनादिति नि – ऊनात् । हि प्रजापतिः । प्रजापतिः प्रजाः । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । प्रजा अस्जत । ्रा । । । । । । । । । । । । प्रजा इति प्र – जाः । असृजत प्रजानाम् । प्रजानां ्र सृष्ट्यै । प्रजानामिति प्र – जानाम् । सृष्ट्या अग्निः । अग्निर् देवेभ्यः । देवेभ्यो निलायत । निलायत सः । स दिशः । दिशोऽनु । अनु प्र । प्राविशत् । अविशज् जुह्नत् । जुह्नन् मनसा । मनसा दिशः । दिशो ध्यायेत् । ध्यायेद् दिग्भ्यः । दिग्भ्य एव ।

दिग्भ्य इति दिक् – भ्यः । एवैनम् । एनमव । अव रुन्धे । रुन्धे दद्ध्ना । दद्ध्ना पुरस्तात् । पुरस्ताज् जुहोति । जुहोत्याज्येन । आज्येनोपरिष्टात् । उपरिष्टात् तेजः । तेजश्च । चैव । एवास्मै । अस्मा इन्द्रियम् । इन्द्रियम् च । च समीचीं । समीचीं दधाति । समीची इति समीचीं । दधाति द्वादशकपालः । द्वादशकपालो वैश्वानरः । द्वादशकपाल इति द्वादश – कपालः । वैश्वानरो भवति । भवति द्वादेश । द्वादेश मासाः । मासाः सम्वथ्सरः । सम्वथ्सरः सम्वथ्सरः । सम्वथ्सर इति सम् – वथ्सरः । सम्वथ्सरोऽग्निः । सम्वथ्सर इति सम् – वथ्सरः । अग्निर् वैश्वानरः । वैश्वानरः साक्षात् । साक्षादेव । साक्षादिति स – अक्षात् । 35 (50/61) TS 5.4.7.7 - Kramam एव वैश्वानरम् । वैश्वानरमव । अव रुन्धे । रुन्धे यत् । यत् प्रयाजानूयाजान् । प्रयाजानूयाजान् कुर्यात् । प्रयाजानूयाजानिति प्रयाज – अनूयाजान् । कुर्याद् विकस्तिः । विकस्तिः सा । विकस्तिरिति वि – कस्तिः । सा यज्ञस्य । यज्ञस्य दर्विहोमम् ।

दर्विहोमम करोति । दर्विहोममिति दर्वि – होमम् । करोति यज्ञस्य । यज्ञस्य प्रतिष्ठित्यै । प्रतिष्ठित्यै राष्ट्रम् । प्रतिष्ठित्या इति प्रति–स्थित्यै । राष्ट्रम् वै । वै वैश्वानरः । वैश्वानरो विट् । विण् मरुतः । मरुतो वैश्वानरम् । वैश्वानरण् हुत्वा । हुत्वा मारुतान् । मारुतान् जुहोति । जुहोति राष्ट्रे । राष्ट्र एव । एव विशम् । विशमनु । अनु बद्ध्नाति । बद्ध्नात्युच्चैः । उच्चैर् वैश्वानरस्य । वैश्वानरस्या । आ श्रावयति । श्रावयत्युपा ्शु । उपा ्शु मारुतान् । उपा ७ श्वित्युप – अ ्शु । मारुतान् जुहोति । जुहोति तस्मात् । तस्माद् राष्ट्रम् । राष्ट्रम् विशम् । विशमति । अति वदति । वदति मारुताः । मारुता भवन्ति । भवन्ति मरुतः । मरुतो वै । वै देवानाम् । देवानाम् विशः । विशों देवविशेन । देवविशेनैव । देवविशेनेति देव – विशेन । एवास्मै । अस्मै मनुष्यविशम् () । मनुष्यविशमव । मनुष्यविशमिति मनुष्य – विशम् । अवं रुन्धे । रुन्धे सप्त । सप्त भवन्ति । भवन्ति सप्तगंणाः । सप्तगंणा वै । सप्तगंणा इति सप्त-गणाः । वै मरुतः । मरुतो गणशः । गणश एव । गणश इति गण – शः । एव विशम् ।

विश्वमव । अवं रुन्धे । रुन्धे गणेन । गणेन गणम् । गणमनुद्रृत्य । अनुदूत्यं जुहोति । अनुदूत्येत्यनु – दूत्यं । जुहोति विशम् । विशमेव । एवास्मै । अस्मा अनुवर्त्मानम् । अनुवर्त्मानम् करोति । अनुवर्त्मानमित्यनु – वर्त्मानम् । करोतीति करोति ॥ 36 (71/82) (अग्ने प्रेह्य – वं – स्म – दुहे ताम् – प्रजापतेः – साक्षान् – मनुष्यविश – मेकविण्शतिश्च) (८४७) TS 5.4.8.1 - Kramam वसोर् धाराम् । धाराम् जुहोति । जुहोति वसोः । वसोर् मे । मे धारा । धाराऽसत् । असदिति । इति वै । वा एषा । एषा हूयते । हूयते घृतस्य । घृतस्य वै । वा एनम् । एनमेषा । एषा धारा । धाराऽमुष्मिन् । अमुष्मिन् ँलोके । लोके पिन्वमाना । पिन्वमानोप । उप तिष्ठते । तिष्ठत आज्येन । आज्येन जुहोति । जुहोति तेजः । तेजो वै। वा आज्यम्। आज्यम् तेजः। तेजो वसोः। वसोर्धारा। धारा तेजसा । तेजसैव । एवास्मै । अस्मै तेजः । तेजोऽव । ा ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ अव रुन्धे । रुन्धेऽथो । अथो कामाः । अथो इत्यथो । कामा वै ।

वै वसोः । वसोर् धारा । धारा कामान् । कामानेव । एवाव ।

अव रुन्धे । रुन्धे यम् । यम् कामयेत । कामयेत प्राणान् । प्राणानस्य । प्राणानिति प्र – अनान् । अस्यान्नाद्यम् । अन्नाद्यम् ँवि । अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् । विच्छिन्द्याम् ॥ 37 (50/53) TS 5.4.8.2 - Kramam छिन्द्यामिति । इति विग्राहम् । विग्राहम् तस्य । विग्राहमिति वि – ग्राहम् । तस्य जुहुयात् । जुहुयात् प्राणान् । प्राणानेव । प्राणानिति प्र – अनान् । एवास्य । अस्यान्नाद्यम् । अन्नाद्यम् ँवि । अन्नाद्यमित्यन्न-अद्यम् । विच्छिनति । छिनति यम् । यम् कामयेत । कामयेत प्राणान् । प्राणानस्य । प्राणानिति प्र – अनान् । अस्यान्नाद्यम् । अन्नाद्य सम् । अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् । सम् तनुयाम् । तनुयामिति । इति सन्तताम् । सन्तताम् तस्य । सन्ततामिति सम् – तताम् । तस्य जुहुयात् । जुहुयात् प्राणान् । प्राणानेव । प्राणानिति प्र – अनान् । एवास्य । अस्यान्नाद्यम् । अन्नाद्य सम् । अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् । सम् तनोति । तनोति द्वादश । द्वादश द्वादशानि । द्वादशानि जुहोति । जुहोति द्वादश । द्वादेश मासाः । मासाः सम्वथ्सरः । सम्वथ्सरः संम्वथ्सरेणं ।

सम्वथ्सर इति सम् – वथ्सरः । सम्वथ्सरेणैव । सम्वथ्सरेणेति सम् – वथ्सरेणं । एवास्मैं । अस्मा अन्नम् । अन्नमवं । अवं रुन्धे । रुन्धेऽन्नम् । अन्नम् च । च मे । मेऽक्षुत् । अक्षुच्च । च मे । म इति । इत्याह । आहैतत् । एतद् वै । वा अन्नस्य । 38 (50/60) TS 5.4.8.3 - Kramam अन्नस्य रूपम् । रूपं रूपेण । रूपेणैव । एवान्नम् । अन्नमव । अवं रुन्धे । रुन्धेऽग्निः । अग्निश्चं । च मे । म आपः । आपश्च । च मे । म इति । इत्याह । आहैषा । एषा वै । वा अन्नस्य । अन्नस्य योनिः । योनिः सयोनि । सयोन्येव । सयोनीति स–योनि । एवान्नम् । अन्नमव । अवं रुन्धे । रुन्धेऽर्खेन्द्राणि । अर्खेन्द्राणि जुहोति । अर्ब्हेन्द्राणीत्यर्द्ध-इन्द्राणि । जुहोति देवताः । देवता एव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धे यत् । यथ् सर्वेषाम् । सर्वेषामर्द्धम् । अर्द्धमिन्द्रः । इन्द्रः प्रति । प्रति तस्मात् । तस्मादिन्द्रः । इन्द्रो देवतानाम् । देवतानाम् भूयिष्ठभाक्तमः । भूयिष्ठभाक्तम इन्द्रम् । भूयिष्ठभाक्तम इति भूयिष्ठभाक् – तमः । इन्द्रमुत्तरम् । उत्तरमाह । उत्तरमित्युत् – तरम् । आहेन्द्रियम् । इन्द्रियमेव । एवास्मिन्न् ।

अस्मिनुपरिष्टात् । उपरिष्टाद् दधाति । दधाति यज्ञायुधानि । यज्ञायुधानि जुहोति । यज्ञायुधानीति यज्ञ – आयुधानि । जुहोति यज्ञः । यज्ञो वै । 39 (50/55) TS 5.4.8.4 - Kramam वै यज्ञायुधानि । यज्ञायुधानि यज्ञम् । यज्ञायुधानीति यज्ञ – आयुधानि । यज्ञमेव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धेऽथो । अथो एतत् । अथो इत्यथो । एतद् वै । वै यज्ञस्य । यज्ञस्य रूपम् । रूप ए रूपेण । रूपेणैव । एव यज्ञम् । यज्ञमव । अव रुन्धे । रुन्धेऽवभृथः । अवभृथश्च । अवभृथ इत्यव – भृथः । च मे । मे स्वगाकारः । स्वगाकारश्च । स्वगाकार इति स्वगा – कारः । च मे । म इति । इत्याह । आह स्वगाकृत्यै । स्वगाकृत्या अग्निः । स्वगाकृत्या इति स्वगा – कृत्यै । अग्निश्च । च मे । मे घर्मः । घर्मश्च । च मे । म इति । इत्याह । आहैतत् । एतद् वै । वै ब्रह्मवर्चसस्य । ब्रह्मवर्चसस्य रूपम् । ब्रह्मवर्चसस्येति ब्रह्म – वर्चसस्य । रूपं रूपेण । रूपेणैव । एव ब्रह्मवर्चसम् । ब्रह्मवर्चसमवं । ब्रह्मवर्चसमितिं ब्रह्म – वर्चसम् । अवं रुन्धे ।

रुन्ध ऋक्। ऋक् च। च मे। मे साम। साम च। च मे। म इति । इत्याह । आहैतत् । 40 (50/57)

TS 5.4.8.5 - Kramam

एतद् वै । वै छन्दसाम् । छन्दसा ए रूपम् । रूप ए रूपेण । रूपेणैव । एव छन्दार्सि । छन्दार्स्यव । अव रुन्धे । रुन्धे गर्भाः । गर्भाश्च । च मे । मे वथ्साः । वथ्साश्च । च मे । म इति । इत्याह । आहैतत् । एतद् वै । वै पंशूनाम् । पशूना ए रूपम् । रूप ए रूपेणं । रूपेणैव । एव पशून् । पशूनव । अव रुन्धे । रुन्धे कल्पान् । कल्पान् जुहोति । जुहोत्यक्लृप्तस्य । अक्लृप्तस्य क्लृप्त्यै । क्लृप्त्यै युग्मदयुजे । युग्मदयुजे जुंहोति । युग्मदयुजे इति युग्मत् – अयुजे । जुहोति मिथुनत्वाय । मिथुनत्वायोत्तरावती । मिथुनत्वायेति मिथुन – त्वायं । उत्तरावती भवतः । उत्तरावती इत्युत्तरा – वती । भवतोऽभिक्रान्त्यै । अभिक्रान्त्या एका । अभिक्रान्त्या इत्यभि – क्रान्त्यै । एकां च । च मे । मे तिस्रः । तिस्रश्च । च मे । म इति । इत्याह । आह देवछन्दसम् ।

```
देवछन्दसम् वै। देवछन्दसमिति देव – छन्दसम्। वा एका ।
एका च। च तिस्रः ()। तिस्रश्च। च मनुष्यछन्दसम्। 41 (50/55)
TS 5.4.8.6 - Kramam
मनुष्यछन्दसम् चतस्रः । मनुष्यछन्दसमिति मनुष्य – छन्दसम् ।
चतस्रश्च । चाष्टौ । अष्टौ च । च देवछन्दसम् । देवछन्दसम् च ।
देवछन्दसमिति देव – छन्दसम् । चैव । एव मनुष्यछन्दसम् ।
मनुष्यछन्दसम् च । मनुष्यछन्दसमिति मनुष्य – छन्दसम् । चावं ।
अव रुन्धे । रुन्ध आ । आ त्रयस्त्रिण्शतः । त्रयस्त्रिण्शतो जुहोति ।
त्रयस्त्रिण्ञात इति त्रयः – त्रिण्ञातः । जुहोति त्रयस्त्रिण्ञात् ।
त्रयस्त्रिण्ञाद् वै । त्रयस्त्रिण्ञादिति त्रयः – त्रिण्ञात् । वै देवताः ।
देवता देवताः । देवता एव । एवावं । अवं रुन्धे । रुन्ध आ ।
आऽष्टाचत्वारिज्ञातः । अष्टाचत्वारिज्ञातो जुहोति । अष्टाचत्वारिज्ञात
इत्यष्टा – चत्वारिज्ञातः । जुहोत्यष्टाचत्वारिज्ञादक्षरा ।
अष्टाचत्वारिज्ञादक्षरा जगती।
अष्टाचत्वारिण्शदक्षरेत्यष्टाचत्वारिण्शत्-अक्षरा । जगती जागताः ।
जागताः पश्चवः । पश्चवो जगत्या । जगत्यैव । एवास्मै ।
```

अस्मै पशून् । पशूनवं । अवं रुन्धे । रुन्धे वाजः । वाजश्च । च प्रसवः । प्रसवश्च । प्रसव इति प्र—सवः । चेति । इति द्वादशम् । द्वादशम् जुहोति । जुहोति द्वादश । द्वादश मासाः । मासाः सम्वथ्सरः । सम्वथ्सरः सम्वथ्सरे । सम्वथ्सर इति सम् – वथ्सरः । सम्वथ्सर एव । सम्वथ्सर इति सम्–वथ्सरे । एव प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठतीति तिष्ठति ॥ 42 (49/59) (वि - वै - यज्ञः - सामं च म इत्याह - च तिस्र -श्रैकान्नपञ्चाशच्च) (A8) TS 5.4.9.1 - Kramam अग्निर् देवेभ्यः । देवेभ्योऽपं । अपाक्रामत् । अक्रामद् भागधेयम् । भागधेयमिच्छमानः । भागधेयमिति भाग – धेयम् । इच्छमानस्तम् । तम् देवाः । देवा अब्रुवन्न् । अब्रुवन्नुपं । उपं नः । न आ । आ वर्तस्व । वर्तस्व हव्यम् । हव्यम् नः । नो वह । वहेति । इति सः । सोऽब्रवीत् । अब्रवीद् वरम् । वरम् वृणै । वृणै मह्यम् ।

महामेव । एव वाजप्रसवीयम् । वाजप्रसवीयम् जुहवन्न् ।

वाजप्रसवीयमिति वाज – प्रसवीयम् । जुहवन्निति । इति तस्मात् ।

```
। ॥ । ॥ । ॥ । । । । । । तस्मादग्नये । अग्नये वाजप्रसवीयम् । वाजप्रसवीयम् जुह्नति ।
वाजप्रसवीयमिति वाज - प्रसवीयम् । जुह्वति यत् ।
यद् वाजप्रसवीयम् । वाजप्रसवीयम् जुहोति । वाजप्रसवीयमिति
वाज - प्रसवीयम् । जुहोत्यग्निम् । अग्निमेव । एव तत् ।
तद् भागधेयेन । भागधेयेन सम् । भागधेयेनेति भाग – धेयेन ।
समर्ब्धयति । अर्ब्धयत्यथी । अथो अभिषेकः । अथो इत्यथी ।
अभिषेक एव । अभिषेक इत्यंभि – सेकः । एवास्य । अस्य सः ।
स चतुर्दशभिः। चतुर्दशभिर् जुहोति। चतुर्दशभिरिति
चतुर्दश – भिः । जुहोति सप्त । सप्त ग्राम्याः । ग्राम्या ओषधयः ।
ओषधयः सप्त । सप्तारण्याः । 43 (50/58)
TS 5.4.9.2 - Kramam
आरण्या उभयीषाम् । उभयीषामवरुद्ध्यै । अवरुद्ध्या
अन्नस्यान्नस्य । अवरुद्ध्या इत्यवं–रुद्ध्यै । अन्नस्यान्नस्य जुहोति ।
अन्नस्यानस्येत्यनस्य – अन्नस्य । जुहोत्यनस्यानस्य ।
अन्नस्यानस्यावरुद्ध्यै । अन्नस्यानस्येत्यनस्य – अन्नस्य ।
अवरुद्ध्या औदुम्बरेण । अवरुद्ध्या इत्यवं – रुद्ध्यै ।
```

औदुम्बरेण सुवेणं । सुवेणं जुहोति । जुहोत्यूर्क् । ऊर्ग् वै । वा उदुम्बरः । उदुम्बर ऊर्क् । ऊर्गन्नम् । अन्नमूर्जा । ऊर्जैव । एवास्मै । अस्मा ऊर्जम् । ऊर्जमन्नम् । अन्नमव । अव रुन्धे । रुन्धेऽग्निः । अग्निर् वै । वै देवानाम् । देवानामभिषिक्तः । अभिषिक्तोऽग्निचित्। अभिषिक्त इत्यभि – सिक्तः। अग्निचिन् मनुष्याणाम् । अग्निचिदित्यग्नि – चित् । मनुष्याणाम् तस्मात् । तस्मादिग्निचित् । अग्निचिद् वर्.षति । अग्निचिदित्यंग्नि – चित् । वर्षित न । न धावेत् । धावेदवरुद्धम् । अवरुद्ध ए हि । अवरुद्धमित्यव – रुद्धम् । ह्यस्य । अस्यान्नम् । अन्नमन्नम् । अन्नमिव । इव खलुं । खलु वै । वै वर्.षम् । वर्.षम् ँयत् । यद् धावेत् । धावेदन्नाद्यात् । अन्नाद्याद् धावेत् । अन्नाद्यादित्यन्न-अद्यात् । धावेद्रपावर्तेत । उपावर्तेतान्नाद्यम् । उपावर्तेतेत्युप – आवर्तेत । अन्नाद्यमेव । अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् । एवाभि । अभ्यूपावर्तते । 44 (50/61)

TS 5.4.9.3 - Kramam उपावर्तते नक्तोषासा । उपावर्तत इत्युप – आवर्तते । नक्तोषासेति । इति कृष्णायै । कृष्णायै श्वेतवथ्सायै । श्वेतवथ्सायै पयसा । श्वेतवथ्साया इति श्वेत – वथ्सायै । पयसा जुहोति । जुहोत्यह्ना । अहैव। एवास्मै। अस्मै रात्रिम्। रात्रिम् प्र। प्र दापयति। दापयति रात्रिया । रात्रियाऽहः । अहरहोरात्रे । अहोरात्रे एव । अहोरात्रे इत्यहः-रात्रे । एवास्मै । अस्मै प्रते । प्रते कामम् । प्रते इति प्रते । काममन्नाद्यम् । अन्नाद्यम् दुहाते । अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् । दुहाते राष्ट्रभृतः । दुहाते इति दुहाते । राष्ट्रभृतो जुहोति । राष्ट्रभृत इति राष्ट्र – भृतः । जुहोति राष्ट्रम् । राष्ट्रमेव । एवावं । अवं रुन्धे । रुन्धे षड्भिः । षड्भिर् जुंहोति । षड्भिरितिं षट् – भिः । जुहोति षट् । षड् वै। वा ऋतवं । ऋतवं ऋतुषुं । ऋतुष्वेव । एव प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठति भुवनस्य । भुवनस्य पते । पत इति । इति रथमुखे । रथमुखे पञ्च । रथमुख इति रथ – मुखे । पञ्चाहुं तीः । आहुं तीर् जुहोति । आहुं तीरित्या-हुतीः । जुहोति वजः । वज्रो वै । वै रथः । रथो वजेण । वजेणैव । एव दिशः । दिशोऽभि । 45 (50/60)

TS 5.4.9.4 - Kramam अभि जयति । जयत्यग्निचितम् । अग्निचितं ् ह । अग्निचितमित्यग्नि – चितम् । ह वै । वा अमुष्मिन् । अमुष्मिन् ँलोके । लोके वातः । वातोऽभि । अभि पवते । पवते वातनामानि । वातनामानि जुहोति । वातनामानीति वात – नामानि । जुहोत्यभि । अभ्येव । एवैनम् । एनममुष्मिन्न् । अमुष्मिन् ँलोके । लोके वातः । वातः पवते । पवते त्रीणि । त्रीणि जुहोति । जुहोति त्रयः । त्रयं हमे । इमे लोकाः । लोका एभ्यः । एभ्य एव । एव लोकेभ्यः । लोकेभ्यो वातम् । वातमव । अवं रुन्धे । रुन्धे समुद्रः । समुद्रोऽसि । असि नभस्वान् । नभस्वानिति । इत्याह । आहैतत् । एतद् वै । वै वातस्य । वातस्य रूपम् । रूप 🗸 रूपेण । रूपेणैव । एव वातम् । वातमव । अवं रुन्धे । रुन्धेऽञ्जलिना । अञ्जलिना जुहोति । जुहोति न । न हि । ह्येतेषाम् । एतेषामन्यथा ()। अन्यथाऽऽहुं तिः । आहुं तिरवकल्पते । आहुं तिरित्या – हु तिः । अवकल्पत इत्यव – कल्पते ॥ ४६ (52/55) (ओषधयः सप्ता – भि – दिशो – अन्यथा – हे च) (४९)

TS 5.4.10.1 - Kramam सुवर्गाय वै । सुवर्गायेति सुवः – गायं । वै लोकायं । लोकायं देवरथः । देवरथो युज्यते । देवरथ इति देव – रथः । युज्यते यत्राकूतायं । यत्राकूतायं मनुष्यरथः । यत्राकूतायेति यत्र-आकूतायं । मनुष्यरथ एषः । मनुष्यरथ इति मनुष्य – रथः । एष खलु । खलु वै । वै देवरथः । देवरथो यत् । देवरथ इति देव – रथः । यदग्निः । अग्निरग्निम् । अग्निम् युनज्मि । युनज्मि शवसा । शवसा घृतेन । घृतेनेति । इत्याह । आह युनिकः । युनक्त्येव । एवैनम् । एन ए सः । स एनम् । एनम् युक्तः । युक्तः सुवर्गम् । सुवर्गम् "लोकम् । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकमि । अभि वहति । वहति यत् । यथ् सर्वाभिः । सर्वाभिः पञ्चभिः । पञ्चिभर् युञ्ज्यात् । पञ्चिभिरिति पञ्च – भिः । युञ्ज्याद् युक्तः । युक्तों ऽस्य । अस्याग्निः । अग्निः प्रच्युंतः । प्रच्युंतः स्यात् । प्रच्युत इति प्र – च्युतः । स्यादप्रतिष्ठिताः । अप्रतिष्ठिता आहुतयः । अप्रतिष्ठिता इत्यप्रति – स्थिताः । आहुतयः स्युः । आहुतय इत्या – हुतयः । स्युरप्रतिष्ठिताः । अप्रतिष्ठिताः स्तोमाः ।

अप्रतिष्ठता इत्यप्रति – स्थिताः । स्तोमा अप्रतिष्ठितानि । अप्रतिष्ठितान्युक्थानि । अप्रतिष्ठितानीत्यप्रति – स्थितानि । उक्थानि तिसृभिः । तिसृभिः प्रातस्सवने । तिसृभिरिति तिसृ – भिः । प्रातस्सवनेऽभि । प्रातस्सवन इति प्रातः – सवने । अभि मृशति । मृशति त्रिवृत् । त्रिवृद् वै । त्रिवृदिति त्रि – वृत् । 47 (50/65) TS 5.4.10.2 - Kramam वा अग्निः । अग्निर् यावान् । यावानेव । एवाग्निः । अग्निस्तम् । तम् ुँ युनिक । युनिक यथा । यथाऽनिसि । अनिसि युक्ते । युक्त आधीयते । आधीयत एवम् । आधीयत इत्या – धीयते । एवमेव । एव तत् । तत् प्रति । प्रत्याहुतयः । आहुतयस्तिष्ठन्ति । आहुतय इत्या-हृतयः । तिष्ठन्ति प्रति । प्रति स्तोमाः । स्तोमाः प्रति । प्रत्युक्थानि । उक्थानि यज्ञायज्ञियस्य । यज्ञायज्ञियस्य स्तोत्रे । स्तोत्रे द्वाभ्याम् । द्वाभ्यामभि । अभि मृशति । मृशत्येतावान् । एतावान्. वै । वै यज्ञः । यज्ञो यावान् । यावानिग्निष्टोमः । अग्निष्टोमो भूमा । अग्निष्टोम इत्यग्नि – स्तोमः । भूमा तु । त्वै । वा अस्य । अस्यातः । अतं ऊर्द्ध्वः । ऊर्द्ध्वः क्रियते । क्रियते यावान् । यावानेव । एव यज्ञः । यज्ञस्तम् ।

तमन्ततः । अन्ततोऽन्वारोहति । अन्वारोहति द्वाभ्याम् । अन्वारोहतीत्यन् – आरोहति । द्वाभ्याम् प्रतिष्ठित्यै । प्रतिष्ठित्या एकया । प्रतिष्ठित्या इति प्रति–स्थित्यै । एकयाऽप्रस्तुतम् । अप्रस्तुतम् भवति । अप्रस्तुतमित्यप्र – स्तुतम् । भवत्यथं । अथाभि । 48 (50/56) TS 5.4.10.3 - Kramam अभि मृशति । मृशत्युपं । उपैनम् । एनमुत्तरः । उत्तरो यज्ञः । उत्तर इत्युत् – तरः । यज्ञो नमिति । नमत्यथौ । अथो सन्तत्यै । अथो इत्यर्थो । सन्तत्यै प्र । सन्तत्या इति सम् – तत्यै । प्र वै । वा एषः । एषोऽस्मात् । अस्माल्लोकात् । लोकाच् च्यवते । च्यवते यः । यों ऽग्निम् । अग्निम् चिनुते । चिनुते न । न वै । वा एतस्य । एतस्यानिष्टके । अनिष्टक आहुतिः । आहुतिरव । आहुं तिरित्या – हुतिः । अवं कल्पते । कल्पते याम् । याम् ँवै । वा एषः । एषोऽनिष्टके । अनिष्टक आहुं तिम् । आहुं तिम् जुहोति । आहुं तिमित्या – हुतिम् । जुहोति स्रवति । स्रवति वै । वै सा । सा ताम् । ता७ स्रवन्तीम् । स्रवन्तीम् ँयज्ञः । यज्ञोऽनु । अनु परा । परा भवति । भवति यज्ञम् । यज्ञम् ँयजमानः । यजमानो यत् ।

यत् पुनिश्चितिम् । पुनिश्चितिम् चिनुते । पुनिश्चितिमितिं पुनः – चितिम् । चिनुत आहुतीनाम् । आहुतीनाम् प्रतिष्ठित्यै । आहुं तीनामित्या – हुतीनाम् । प्रतिष्ठित्यै प्रति । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । प्रत्याहुतयः । आहुतयस्तिष्ठन्ति । आहुतय इत्या – हुतयः । तिष्ठन्ति न । 49 (50/59) TS 5.4.10.4 - Kramam न यज्ञः । यज्ञः पराभवति । पराभवति न । पराभवतीति परा-भवति । न यजमानः । यजमानोऽष्टौ । अष्टावुप । उप दधाति । दधात्यष्टाक्षरा । अष्टाक्षरा गायत्री । अष्टाक्षरेत्यष्टा – अक्षरा । गायत्री गायत्रेण । गायत्रेणैव । एवैनम् । एनम् छन्दसा । छन्दसा चिनुते । चिनुते यत् । यदेकांदश । एकांदश त्रैष्ट्रभेन । त्रैष्ट्रभेन यत् । यद् द्वादश । द्वादश जागतेन । जागतेन छन्दोभिः । छन्दोभिरेव । छन्दोभिरिति छन्दः – भिः। एवैनम्। एनम् चिनुते। चिनुते नपात्कः । नपात्को वै । वै नाम । नामैषः । एषोऽग्निः । अग्निर् यत् । यत् पुनश्चितिः । पुनश्चितिर् यः । पुनश्चितिरिति पुनः – चितिः । य एवम् । एवम् वैद्वान् ।

विद्वान् पुनिश्चितिम् । पुनिश्चितिम् चिनुते । पुनिश्चितिमिति

पुनः – चितिम् । चिनुत आ । आ तृतीयात् । तृतीयात् पुरुषात् ।

पुरुषादन्नम् । अन्नमित्ते । अति यथा । यथा वै । वै पुनराधेयः ।

पुनराधेय एवम् । पुनराधेय इति पुनः – आधेयः । एवम् पुनिश्चितिः ।

पुनिश्चितिर् यः । पुनिश्चितिरिति पुनः – चितिः । योऽग्न्याधेयेन ।

अग्न्याधेयेन न । अग्न्याधेयेनेत्यिनि – आधेयेन ।

नर्द्ध्नोति । 50 (50/58)

TS 5.4.10.5 - Kramam

ऋद्ध्नोति सः । स पुनग्धेयम् । पुनग्धेयमा । पुनग्धेयमिति
पुनः-आधेयम् । आ धते । धते यः । योऽग्निम् । अग्निम् चित्वा ।
चित्वा न । नर्द्ध्नोति । ऋद्ध्नोति सः । स पुनश्चितिम् । पुनश्चितिम्
चिनुते । पुनश्चितिमिति पुनः – चितिम् । चिनुते यत् । यत्
पुनश्चितिम् । पुनश्चितिमिति पुनः – चितिम् । चिनुते यत् । यत्
पुनश्चितिम् । पुनश्चितिम् चिनुते । पुनश्चितिमिति पुनः – चितिम् ।
चिनुत ऋद्ध्यै । ऋद्ध्या अथो । अथो खलु । अथो इत्यथो ।
चल्वाहुः । आहुर् न । न चेत्व्या । चेत्व्येति । इति रुद्रः ।
रुद्रो वै । वा एषः । एष यत् । यदग्निः । अग्निर् यथा ।

यथा व्याघ्रम् । व्याघ्रण् सुप्तम् । सुप्तम् बोधयति । बोधयति तादृक् । तादृगेव । एव तत् । तदथो । अथो खलु । अथो इत्यथो । खल्वाहुः । आहुश्चेतव्या । चेतव्येति । इति यथा । यथा वसीया एसम् । वसीया एसम् भागधेयेन । भागधेयेन बोधयति । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । बोधयति तादृक् । तादृगेव । एव तत् । तन् मनुः । मनुरग्निम् । अग्निमचिनुत () । अचिनुत तेन । तेन न । नार्द्ध्नोत् । आर्द्ध्नोथ् सः । स एताम् । एताम् पुनश्चितिम् । पुनश्चितिमपञ्यत् । पुनश्चितिमिति पुनः – चितिम् । अपश्यत् ताम् । तामचिनुत । अचिनुत तया । तया वै । वै सः । स आर्द्ध्नोत् । आर्द्ध्नोद् यत् । यत् पुनिश्चितिम् । पुनिश्चितिम् चिंनुते । पुनिश्चितिमिति पुनः – चितिम् । चिनुत ऋद्ध्यै । ऋद्ध्या इत्यृद्ध्यै ॥ 51 (67/75) (त्रिवृ – दथ – तिष्ठं – न्त्यग्न्याधेर्येन ना – चिनुत – सप्तदंश – च) (A10) TS 5.4.11.1 - Kramam छन्दश्चितम् चिन्वीत । छन्दश्चितमिति छन्दः – चितम् । चिन्वीत पशुकामः । पशुकामः पशवः । पशुकाम इति पशु – कामः । पशवो वै । वै छन्दा एसि । छन्दा एसि पशुमान् । पशुमानेव ।

पशुमानिति पशु – मान् । एव भवति । भवति ३येनचितम् । रथेनचितम् चिन्वीत । रथेनचितमिति रथेन – चितम् । चिन्वीत सुवर्गकामः । सुवर्गकामः इयेनः । सुवर्गकाम इति स्वर्ग – कामः । इयेनो वै । वै वयसाम् । वयसाम् पतिष्ठः । पतिष्ठः रुयेनः । रुयेन एव । एव भूत्वा । भूत्वा सुवर्गम् । सुवर्गम् ँलोकम् । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकम् पतित । पतित कङ्कचितम् । कङ्कचितम् चिन्वीत । कङ्कचितिमिति कङ्क – चितम् । चिन्वीत यः । यः कामयेत । कामयेत शीर्.षण्वान् । शीर्.षण्वानमुष्मिन्नं । शीर्.षण्वानिति शीर्.षण्ण्—वान् । अमुष्मिन् ँलोके । लोके स्याम् । स्यामिति । इति शीर्.षण्वान् । शीर्.षण्वानेव । शीर्.षण्वानिति शीर्.षण्ण् – वान् । एवामुष्मिन् । अमुष्मिन् ँलोके । लोके भवति । भवत्यलजचितम् । अलजचितम् चिन्वीत । अलजचितमित्यलज – चितम् । चिन्वीत चतुस्सीतम् । चतुस्सीतम् प्रतिष्ठाकामः । चतुस्सीतमिति चतुः-सीतम् । प्रतिष्ठाकामश्चतस्रः । प्रतिष्ठाकाम इति प्रतिष्ठा – कामः । चतस्रो दिशः । दिशो दिक्ष् ।

दिक्ष्वेव । एव प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठति प्रउगचितम् । प्रउगचितम् चिन्वीत । प्रउगचितमिति प्रउग – चितम् । चिन्वीत भ्रातृव्यवान् । भ्रातृव्यवान् प्र । भ्रातृव्यवानिति भ्रातृव्य – वान् । प्रैव । 52 (50/64) TS 5.4.11.2 - Kramam एव भ्रातृव्यान् । भ्रातृव्यान् नुदते । नुदत उभयतःप्रउगम् । उभयतःप्रउगम् चिन्वीत । उभयतःप्रउगमित्युभयतः – प्रउगम् । चिन्वीत यः । यः कामयेत । कामयेत प्र । प्र जातान् । जातन् भ्रातृव्यान् । भ्रातृव्यान् नुदेयं । नुदेय प्रति । प्रति जनिष्यमाणान् । जनिष्यमाणानिति । इति प्र । प्रैव । एव जातान् । जातान् भ्रातृव्यान् । भ्रातृव्यान् नुदते । नुदते प्रति । प्रति जनिष्यमाणान् । जनिष्यमाणान् रथचक्रचितम् । रथचक्रचितम् चिन्वीत । रथचक्रचितमिति रथचक्र – चितम् । चिन्वीत भ्रातृव्यवान् । भ्रातृव्यवान्. वज्रः । भातृव्यवानिति भ्रातृव्य – वान् । वज्रो वै । वै रथः । रथो वज्रम् । वज्रमेव। एव भ्रातृव्येभ्यः। भ्रातृव्येभ्यः प्र। प्र हरति। हरति द्रोणचितम् । द्रोणचितम् चिन्वीत ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 5.4)

द्रोणचितमिति द्रोण – चितम् । चिन्वीतान्नकामः । अन्नकामो द्रोणे । अन्नकाम इत्यन्न – कामः । द्रोणे वै । वा अन्नम् । अन्नम् भ्रियते । भ्रियते सयोनि । सयोन्येव । सयोनीति स – योनि । एवान्नम् । अन्नमव । अव रुन्धे । रुन्धे समूह्यम् । समूह्यम् चिन्वीत । समूह्यमिति सम् – ऊह्यम् । चिन्वीत पशुकामः । पशुकामः पशुमान् । पशुकाम इति पशु – कामः । पशुमानेव । पशुमानिति पश् - मान्। एव भवति। भवति परिचाय्यम्। 53 (50/59) TS 5.4.11.3 - Kramam परिचाय्यम् चिन्वीत । परिचाय्यमिति परि – चाय्यम् । चिन्वीत ग्रामकामः । ग्रामकामो ग्रामी । ग्रामकाम इति ग्राम – कामः । ग्राम्येव । एव भवति । भवति रमशानचितम् । रमशानचितम् चिन्वीत । रमशानचितमिति रमशान – चितम् । चिन्वीत यः । यः कामयेत । कामयेत पितृलोके । पितृलोक ऋद्ध्नुयाम् । पितृलोक इति पितृ – लोके । ऋद्ध्नुयामिति । इति पितृलोके । पितृलोक एव । पितृलोक इति पितृ – लोके । एवर्द्ध्नोति । ऋद्ध्नोति विश्वामित्रजमदग्नी । विश्वामित्रजमदग्नी वसिष्ठेन ।

विश्वामित्रजमदग्नी इति विश्वामित्र-जमदग्नी । वसिष्ठेना उस्पर्द्धेताम् । अस्पर्द्धेता एस । स एताः । एता जमदिग्नः । जमदिग्निर् विहव्याः । विहव्या अपञ्यत् । विहव्या इति वि – हव्याः । अपञ्यत् ताः । ता उप । उपाधत्त । अधत्त ताभिः । ताभिर् वै । वै सः । स वसिष्ठस्य । वसिष्ठस्येन्द्रियम् । इन्द्रियम् ँवीर्यम् । वीर्यमवृङ्त । अवृङ्त यत् । यद् विहव्याः । विहव्या उपद्याति । विहव्या इति वि – हव्याः । उपद्यातीन्द्रियम् । उपद्यातीत्युप – द्याति । इन्द्रियमेव । एव ताभिः । ताभिर् वीर्यम् । वीर्यम् यजमानः । यजमानो भ्रातृव्यस्य । भ्रातृव्यस्य वृङ्के । वृङ्के होतुः । होतुर् धिष्णिये । धिष्णिय उप । उप दधाति । दधाति यजमानायतनम् । यजमानायतनम् वै ()। यजमानायतनमिति यजमान – आयतनम्। वै होता । **54** (**50/60**)

TS 5.4.11.4 - Kramam

होता स्वे । स्व एव । एवास्मै । अस्मा आयतने । आयतन इन्द्रियम् । । ॥ । । ॥ । । ॥ । । । । । । । । । अग्यतन् इत्या – यतने । इन्द्रियम् वीर्यम् । वीर्यमव । अव रुन्धे ।

रुन्धे द्वादेश । द्वादशोप । उप दधाति । दधाति द्वादेशाक्षरा । द्वादशाक्षरा जगती । द्वादशाक्षरेति द्वादश-अक्षरा । जगती जागताः । जागताः पशवः । पशवो जगत्या । जगत्यैव । एवास्मै । अस्मै पशून् । पशूनव । अवं रुन्धे । रुन्धेऽष्टावष्टौ । अष्टावष्टावन्येषु । अष्टावष्टावित्यष्टौ – अष्टौ । अन्येषु धिष्णियेषु । धिष्णियेषूप । उप दधाति । दधात्यष्टाशाफाः । अष्टाशाफाः पशवः । अष्टाशाफा इत्यष्टा – राफा : । परावः पराून् । पराूनेव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धे षट् । षण् मार्जालीये । मार्जालीये षट् । षड् वै । वा ऋतवः । ऋतव ऋतवः । ऋतवः खलु । खलु वै । वै देवाः । देवाः पितरः । पितरं ऋतून् । ऋतूनेव । एव देवान् । देवान् पितृन् । पितृन् प्रीणाति । प्रीणातीति प्रीणाति ॥ 55 (48/52) (प्र - भवति - यजमानायतनम् वा – अष्टाचत्वारिज्ञच्च) (A11) <u>TS 5.4.12.1 - Kramam</u> पवस्व वाजसातये । वाजसातय इति । वाजसातय इति वाज – सातये । इत्यनुष्टुक् । अनुष्टुक् प्रतिपत् । अनुष्टुगित्यनु – स्तुक् । प्रतिपद् भवति । प्रतिपदिति प्रति – पत् ।

भवति तिस्रः । त्रिस्रोऽनुष्टुभः । अनुष्टुभः चतस्रः । अनुष्टुभ इत्यनु – स्तुभः । चतस्रो गायत्रियः । गायत्रियो यत् । यत् तिस्रः । तिस्रोऽनुष्टुभः । अनुष्टुभस्तस्मात् । अनुष्टभ इत्यनु – स्तुभः । तस्मादश्वः । अश्वस्त्रिभिः । त्रिभिस्तिष्ठत्न् । त्रिभिरिति त्रि-भिः । तिष्ठ ७ स्तिष्ठति । तिष्ठति यत् । यच् चतस्रः । चतस्रो गायत्रियः । गायत्रियस्तस्मात् । तस्माथ् सर्वान् । सर्वा ७ श्चतुरः । चतुरः पदः । पदः प्रतिदधत् । प्रतिदधत् पलायते । प्रतिदधदिति प्रति – दधत् । पलायते परमा । परमा वै । वा एषा । एषा छन्दसाम् । छन्दसाम् यत् । यदनुष्टुक् । अनुष्टुक् परमः । अनुष्टुगित्यनु – स्तुक् । परमश्चतुष्टोमः । चतुष्टोमः स्तोमानाम् । चतुष्टोम इति चतुः - स्तोमः । स्तोमानाम् परमः । परमस्त्रिरात्रः । त्रिरात्रो यज्ञानाम् । त्रिरात्र इति त्रि – रात्रः । यज्ञानाम् परमः । परमोऽश्वः । अश्वः पशूनाम् । पशूनाम् परमेणं । परमेणैव । एवैनम् । एनम् परमताम् । परमताम् गमयति । गमयत्येकवि एशम् ।

```
एकवि ७ शमहः । एकवि ७ शमित्येक – वि ७ शम् । अहर् भवति ।
भवति यस्मिन्न् । 56 (50/61)
TS 5.4.12.2 - Kramam
यस्मिन्नश्वः । अश्व आलभ्यते । आलभ्यते द्वादश । आलभ्यत
इत्या – लभ्यते । द्वादश मासाः । मासाः पञ्च । पञ्चर्तवः ।
ऋतवस्त्रयः । त्रयं इमे । इमे लोकाः । लोका असौ । असावादित्यः ।
आदित्य एकवि ्राः । एकवि ्रा एषः । एकवि ्रा
इत्येक – विज्ञाः । एष प्रजापतिः । प्रजापतिः प्राजापत्यः ।
प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । प्राजापत्योऽश्वः । प्राजापत्य इति
प्राजा – पत्यः । अश्वस्तम् । तमेव । एव साक्षात् । साक्षादृद्ध्नोति ।
साक्षादिति स – अक्षात् । ऋद्ध्नोति शक्वरयः । शक्वरयः पृष्ठम् ।
पृष्ठम् भवन्ति । भवन्त्यन्यदन्यत् । अन्यदन्यच्छन्दः ।
अन्यदन्यदित्यन्यत् – अन्यत् । छन्दोऽन्येन्ये । अन्येन्ये वै ।
अन्येन्य इत्यन्ये – अन्ये । वा एते । एते पश्चवः । पश्चव आ ।
आ लभ्यन्ते । लभ्यन्त उत । उतेवं । इव ग्राम्याः । ग्राम्या उत ।
उतेवं । इवारण्याः । आरण्या यत् । यच्छक्वरयः । शक्वरयः पृष्ठम् ।
```

पृष्ठम् भवन्ति । भवन्त्यश्वस्य । अश्वस्य सर्वत्वाय । सर्वत्वाय पार्थुरञ्मम् । सर्वत्वायेतिं सर्व – त्वायं । पार्थुरञ्मम् ब्रह्मसामम् । पार्थु रश्मिति पार्थु - रश्मम् । ब्रह्मसामम् भवति । ब्रह्मसाममिति ब्रह्म – सामम् । भवति रिनना । रिनना वै । वा अश्वः । अश्वो यतः । 57 (50/59) TS 5.4.12.3 - Kramam यत ईश्वरः । ईश्वरो वै । वा अश्वः । अश्वोऽयतः । अयतोऽप्रतिष्ठितः । अप्रतिष्ठितः पराम् । अप्रतिष्ठित इत्यप्रति–स्थितः । पराम् परावतम् । परावतम् गन्तोः । परावतमिति परा – वतम् । गन्तोर् यत् । यत् पार्थुरञ्मम् । पार्थुरञ्मम् ब्रह्मसामम् । पार्थुरञ्ममिति पार्थु-रञ्मम् । ब्रह्मसामम् भवति । ब्रह्मसाममिति ब्रह्म – सामम् । भवत्यश्चस्य । अश्वस्य यत्यै । यत्यै धृत्यै । धृत्यै सङ्कृति । सङ्कृत्यच्छावाकसामम् । सङ्कृतीति सम् – कृति । अच्छावाकसामम् भवति । अच्छावाकसाममित्यच्छावाक – सामम् । भवत्युथ्सन्नयज्ञः । उथ्सन्नयज्ञो वै । उथ्सन्नयज्ञ इत्युथ्सन्न–यज्ञः ।

वा एषः । एष यत् । यदश्वमेधः । अश्वमेधः कः ।

```
अञ्ममेध इत्यंश्व – मेधः । कस्तत् । तद् वेद ।
वेदेति । इत्याहुः । आहुर् यदि । यदि सर्वः । सर्वो वा । वा क्रियते ।
क्रियते न। न वा। वा सर्वः। सर्व इति। इति यत्।
यथ् सङ्कृति । सङ्कृत्यच्छावाकसामम् । सङ्कृतीति सम्-कृति ।
अच्छावाकसामम् भवति । अच्छावाकसाममित्यच्छावाक – सामम् ।
भवत्यश्वस्य । अश्वस्य सर्वत्वाय । सर्वत्वाय पर्योप्त्यै । सर्वत्वायेति
सर्व – त्वाय । पर्याप्त्या अनन्तरायाय । पर्याप्त्या इति परि–आप्त्यै ।
अनन्तरायाय सर्वस्तोमः । अनन्तरायायेत्यनन्तः – आयाय ।
सर्वस्तोमोऽतिरात्रः । सर्वस्तोम इति सर्व – स्तोमः ।
अतिरात्र उत्तमम् । अतिरात्र इत्यति – रात्रः । उत्तममहः ।
उत्तममित्युत् – तमम् । अहर् भवति ( ) । भवति सर्वस्य ।
सर्वस्याप्त्यै । आप्त्यै सर्वस्य । सर्वस्य जित्यै । जित्यै सर्वम् ।
सर्वमेव। एव तेन। तेनाऽऽप्नोति। आप्नोति सर्वम्। सर्वम् जयति।
जयतीति जयति ॥ 58 (60/76)
,
(अहर्भवति – वा अश्वो – अहर्भवति – दश च) (A12)
```

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 12 Anuvaakams:
(देवासुरास्तेन – र्तृव्या – रुद्रो – ऽरुम – तृषदे व – डुदेनं –

। । । ।

प्राचीमिति – वसोधीरा – मिनर्देवेभ्यः – सुवर्गाय यत्राकृताय

– । ।

- छन्दश्चितं – पवस्व – द्वादश)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :
(देवासुरा – अजायां – वै ग्रुमुष्टिः – प्रथमो देवयतामे –

- ।

तद्वै छन्दसा – मृध्नो – त्यष्टौ पञ्चाशत्)

First and Last Padam of Fourth Prasnam of 5th Kandam (देवासुराः – सर्वं जयति)

॥ हरिः ओं ॥ ॥ इति पञ्चम काण्डे चतुर्थः प्रश्नः – क्रम पाठः समाप्तः ॥

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 5.4)

<u>Details of Panchati ,Padam and Krama Vaakyam for</u> Kandam 5 – Prasanam 4 (TS 5.4)

Kandam 5 – Prasa	Panchati	Padams	Krama Vaakyams
Anuvakam 1	4	191	217
Anuvakam 2	4	189	222
Anuvakam 3	5	230	262
Anuvakam 4	5	249	272
Anuvakam 5	5	240	298
Anuvakam 6	6	310	374
Anuvakam 7	7	371	427
Anuvakam 8	6	299	339
Anuvakam 9	4	202	234
Anuvakam 10	5	267	313
Anuvakam 11	4	198	235
Anuvakam 12	3	160	197
Total →	58	2906	3390